BOSTON PUBLIC LIBRA
CHIEF OF BOOK SELEC
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MA

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll * SAVINGS PLAN *

DARBININKAS

AMERIKOS [illegible] K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston, Mass.

VOL. XXVIII — No. 8. TEL. SOUth Boston 2680 [illegible]ENIS (Friday) SAUSIS (January) 29 D., 1943 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

Prez. Roosevelt ir Churchill Turėjo Konferenciją Afrikoj

Sudarė Planus Pergalei 1943

DABARTIES BILDESIUOS

KAS YRA TĖVYNĖ?

Rašytojas K. V. Butvila knygoje "Tiesos Fronte" štai kaip apibudina tėvynę:

"Be savo žemės nėra tikra prasme tėvynės ir todėl neturi jos čigonai, net žydai. Nors su dideliu vargu gali išlikti tauta be savo teritorijos (žemės), bet apie tokios tautos tėvynę kalbėti netenka.

"Savo žemė tėra tik vienas tėvynės pažymys. Juk galima užgrobti svetimą teritoriją ir ten apsigyventi. Per tai dar ji netampa tėvynė. Todėl reikalinga, kad tauta, kuri gyvena savo žemėje, būtų surišta su ta žeme ilgų amžių gyvenimu ir darbu, kurį pakėlė daug vargo šią žemę gindama, saugodama nuo kitų įtakos, ją gerindama. Apie savo tėvynę galime pasakyti, kad tai yra žemė, kur guli mūsų tėvų ir prosenių kaulai, kur mūsų giminės, broliai laistė savo prakaitu ją dirbdami, liejo kraują ją gindami..."

Toliau tas pats rašytojas sako:

"Tėvynė yra ne tiktai žemė ir visa, kas iš jos eina ir mus jungia, bet pirmiausia **žmonės**, šiandien toje žemėje gyvenantieji, kurie su ja ir su mumis yra surišti tūkstančiais ryšių. Tai žmonės, kalbą bendra lietuvių kalba, turį daugumoje tą patį kraują, esą panašaus būdo, panašių gerų palinkimų bei ydų, įpročių ir pomėgių. Žmonės, jaučią ir branginą tą pačią praeitį ir gaiviną savyje tas pačias viltis ateičiai. Visi šitie žmonės yra mums broliai, artimi, nes yra vaikai vienos motinos — Lietuvos.

"Tauta negali jaustis esanti pilnai pas save, kai neturi savo valstybės. Tame atvėjuje tauta gyvena savo žemėje, o joje šeimininkauja svetimi; turi savo kalbą, savo papročius, kultūrą, tradicijas, bet viso to negali plėtoti pilnumoje, nes kiti varžo, kliudo; yra tauta, kuri negali apie save spręsti, tarptautiniuose santykiuose tauta be valstybės lieka be balso. Kas praranda valstybę, tas didele dalimi praranda savo tėvynę".

Taip buvo ir yra su mūsų tautos tėvyne Lietuva, kada ją užgrobė Sovietų Rusija ir po metų bolševikų rėžimo ją užgrobė Vokietijos naciai.

Štai kodėl mes lietuviai turime kovoti, kad atstatyti Lietuvą, kaipo nepriklausomą ir laisvą, nes praradę valstybę, kaip sako rašytojas K. V. Butvila, didele dalimi praradome tėvynę.

Naciai Pakorė 57 Žmones Vilniaus Krašte

(LKFSB) Užsienio spaudoje pasirodė žinios, skelbiančios apie naujus nacių žiaurumus Vilnijoje: Panėriuose viešai pakarta 14 žmonių, Jevelyje — 25 ir Jašūnuose 18.

Prancūzų Sukilimai Prieš Nacius Marseille

Londonas, sausio 28 — Žiniomis iš Šveicarijos ir kitų šaltinių Marseille mieste, pietinėje Prancūzijoje, įvyko sukilimai prieš Vichy vyriausybę ir okupantus nacius.

Prancūzai buvo užsibarikadavę namuose ir atsisakė išeiti iš tų namų. Naciai reikalavo, kad Vichy vyriausybbė, strateginiais sumetimais, iškraustytų iš miesto dalies visus gyventojus. Gyventojai pasipriešino ir susimetė ginkluotai gintis.

Prasidėjo riaušės ir areštai. Pranešama, kad naciai nužudė 250 žmonių. Vokietijos nacių kariuomenė su Vichy valdžios pritarimu jau iškraustė tūkstančius gyventojų iš Marseille miesto dalies.

Amerikiečiai Nušovė 5 Japonų Zero

Washington, D. C., sausio 28 — Amerikos karo lėktuvai puolė Wake salą, Pacifike, kur yra įsistiprinę japonai. Amerikiečiai numetė tonus bombų ir nušovė 5 iš 8 japonų lėktuvus - Zero. Neprarado nei vieno savo lėktuvo. Šis Amerikiečių puolimas priešo bazės taip buvo sekmingas, kad priešas to niekad nepamirš.

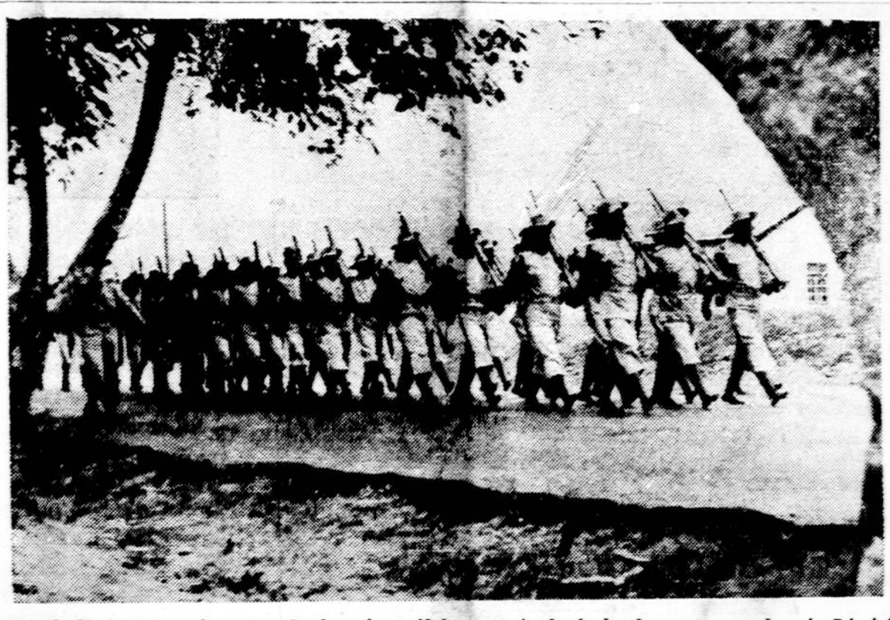

Ashanti kariuomenė, kuri priklauso Auksinio kranto, vakarinėj Afrikoj Britų karališkam garisonui. Ši kariuomenė pasižymi paraduose savo linksmumu ir gabumu.

Prelatas Konsekruotas Vyskupu

Scranton, Pa., sausio 28 Vakar Šv. Petro katedroje Prel. Martin J. O'Connor konsekruotas Thespiae tituliariu vyskupu ir auxiliariu Scrantono diecezijos vyskupu.

Iškilmingose pamaldose ir konsekravimo ceremonijose dalyvavo daugiau kaip 30 vyskupų, du arkivyskupai, šimtai kunigų ir vienuolių. Taipgi dalyvavo šimtai pasaulionių.

Naciai Suėmė 75,000 Lenkų

Londonas, sausio 28 — Lenkijos premieras Wladislaw Sikorski pirmoje Lenkijos spaudos konferencijoje pranešė, kad nacių slaptoji policija okupuotoje Lenkijoje suėmė 75,000 civilius žmones. Sakoma, kad naciai tokius masinius suėmimus daro sustiprinimui rytinio fronto okupuotoje Europoje. Daugiausia areštų įvyko Lublino apylinkėje, Varšuvoje, Krakuvoj ir kituose didesniuose miestuose.

Naciai areštuoja visus vyrus nuo 15 iki 50 metų amžiaus, ir juos veža užantspauduotais ir neapšildytais traukiniais link Lublino, gal būti į koncentracijos stovyklas.

Įsakė Užbaigti Streiką

New York, sausio 28 — Karo Darbo Taryba įsakė International Ladies Garment Workers unijai, kurios pirmininku yra David Dubinsky, užbaigti streiką ir grįžti darban. Sakoma, kad šis streikas paliete 30,000 darbininkų.

Unijos vadovybė pareiškė, kad ji laikysis Karo Darbo Tarybos įsakymo, ir įsakys darbininkams grįžti darban.

Darbininkai reikalavo pakelti algas.

OPA Gal Leis Pakelti Minkštųjų Anglių Kainas

Washington, D. C., sausio 28 — Office of Price Administration svarsto leisti pakelti nuo 20 iki 25 centų už toną minkštųjų anglių kainas.

★ Vokiečių nacionalsocialistų partijos Lietuvoje vyriausiuoju organizaciniu vedėju paskirtas Egon Dangela, o reikalų vedėju — Feldmann.

★ "Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad danų cemento pramonė jau ir dabar steigianti "Ostland-de" savo įmones.

J. V. Bomberiai Vėl Puolė Vokietiją

Londonas, sausio 28 — Jung. Valstybių bomberiai vėl puolė Vokietijos svarbią bazę, būtent, Wilhelmshaven ir Emden industriją, kai tuo pačiu laiku Anglijos bomberiai pirmą kartą bombardavo Kopenhagą, Danijoj, kur yra statomi karo laivai Vokietijai.

Iš Stockholmo praneša, kad Kopenhagoj užmušta keturi žmonės. Taipgi sukėlė gaisrus. Prarado tik vieną lėktuvą.

Britų karo vadovybė praneša iš Cairo, kad jų kariuomenė pasivijo Romml'io, kur ten į vakarus nuo Zauia, kuris yra 30 mylių už Tripoli.

Tunisijoj, kaip praneša alijantų komunikatas, Amerikiečiai, kurie atėjo prancūzams į pagalbą, atsiėmė keletą pozicijų Ousseltia slėnyj ir kalnuose į rytus.

Alijantų spokesmanas pareiškė, kad "dabar mes valdome Kairouan - Ousseltia praėjimą.

Amerikiečiai Ištrenkė Nacius Iš Svarbios Pozicijos Tunisijoj

Londonas, sausio 28 — Šiaurės Afrikos karo vadovybė praneša, kad Amerikiečiai ištrenkė nacius ir atsiėmė keletą svarbių pozicijų centralinėje Tunisijoje, kur priešas bandė sudaryti savo tvirtoves, kad apsaugoti maršalo Rommel'io besitraukiančias karo jėgas iš Libijos į Tunisiją.

Iš Lietuvos Kilęs Filmų Aktorius Stojo Į Kariuomenę

(LKFSB) Chicago 'Sun' korespondentas praneša iš Hollywoodo, kad aktorius, rašytojas ir direktorius Jonas Lebedevas išvyksta į armiją. Jis į USA esąs atvykęs iš Lietuvos. Didžiajame kare buvęs pulkininku rusų armijoje. Dabar būsiąs (lenkų) gen. Anders attache Amerikoje.

Darbininkų Radio Programa

Šeštadienį, sausio 30 d., 2 val. po pietų įvyks Darbininkų Radio programa. Lietuviškos dainos, muzika ir pranešimai plauks oro bangomis į visų radio programų mėgėjų namus iš WCOP stoties, Boston, Mass.

Nuoširdžiai kviečiame visus į talką, kad ši programa ir karo metu galėtu išsilaikyti. Gerb. biznieriai, organizacijos, draugijos ir pavieniai asmenys savo **skelbimus, pranešimus ir sveikinimus priduokite Darbininkų Radio vadovybei, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.** arba telephonu: SOUth Boston 2680; NORwood 1449.

Ašis Turi Būti Sunaikinta — Turi Besąlyginiai Pasiduoti

Casablanca, Prancūzų Morocco, sausio 28 —Prezidentas Roosevelt ir Anglijos premieras Winston Churchill turėjo specialų, svarbų ir momento susirinkimą, kur priėjo prie "pilniausio susitarimo" ir sudarė 1943 m. karo planus, kad priversti Vokietiją, Italiją ir Japoniją "besąlyginiai pasiduoti".

Prez. Rooseveltas kartu su savo pagelbininkais lėkė lėktuvu iš Jung. Valstybių į Prancūzų Morocco, Šiaurės Afriką, kur Casablanca (Baltųjų Namų) priemiesčio viešbutyj įvyko svarbi konferencija, dalyvaujant Jungtinių Valstybių ir Anglijos karo vadams.

Konferencija arba susirinkimas prasidėjo sausio 14 d. š. m. ir užsibaigė sekmadienį, sausio 24 d. Prez. Roosevelt ir premieras Churchill turėjo pasimatymą ir pasitarimą su Prancūzijos vadais gen. Charles De Gaulle ir gen. Henri Honore Giraud. Abu prancūzų karo vadai susitarė vieningai kovoti prieš ašį bendrai su Jung. Valstybėmis ir Anglija.

Sovietų Rusijos premieras Stalinas taip pat buvęs kviestas į konferenciją, bet jis esąs labai užimtas naminiu karo frontu, nes jis vadovaująs karo ofensyvoje prieš Vokietijos nacius. Kinijos generalisimo Chiang Kai-Shek taipgi nedalyvavo. Tačiau kaip Rusijos premieras Stalinas, taip ir Kinijos generalisimo Chiang Kai - Shek buvo informuojami apie šios svarbios konferencijos eigą.

Svarbesnieji rezultatai:

1. Amerikos ir Britanijos vadai, civiliai ir militariai, sudarė planus 1943 m. išlaikyti iniciatyva visuose karo frontuose;

2. Prez. Roosevelt ir Churchill susitarė, kad taika gali būti tik tada, kada Vokietija, Italija ir Japonija pasiduos besąlyginiai;

3. Generolai Giraud ir De Gaulle, pirmą kartą susitikę tarpininkaujant Prezidentui ir Premierui, vedė pasitarimus dėl sudarymo suvienyto prancūzų armijos, laivyno ir oro jėgų veikimo prieš Ašį;

4. Premieras Juozas Stalinas buvo informuojamas apie konferencijos pasekmes. Faktas, Churchill ir Roosevelt pasiūlę susitikti su Stalinu "kur kas toliau į rytus", bet Rusijos premieras negalėjęs išvykti iš Rusijos dėlto, kad jis buvo reikalingas vadovauti raudonosios armijos dabartinėje ofensyvoje.

5. Jung. Valstybių ir Britanijos svarbiausias tikslas teikti kodaugiausia materialės pagalbos Rusijai ir Kinijai.

Jung. Valstybių Prezidentas Rooseveltas ne tik vedė pasitarimus su premieru Churchill ir karo vadais, kurie buvo suvažiavę iš karo frontų, bet taip pat aplankė Amerikos kariuomenę, kuri yra Šiaurės Afrikoje.

Jung. Valstybių kareiviai, pamatę savo Prezidentą, jaudinosi, nes tai pirmas įvykis nuo Abrahomo Lincolno, kad Prezidentas aplankytų karo frontą. Prezidentas Rooseveltas ne tik aplankė karo vietą, bet taip pat kartu su kareiviais valgė ir kalbėjosi. Šis Prezidento apsilankymas nepaprastai sustiprino kariuomenės moralę, jis pridavė karo jėgoms daugiau drąsos kovoti prieš priešą.

Tai pirmas istorinis įvykis, kad Jung. Valstybių Prezidentas karo metu būtų nuvykęs į karo frontą užjūryj, ir kad būtų buvęs tokis ilgas pasitarimas tarp dviejų didžiųjų valstybių vadų.

Prez. Rooseveltas ir premieras Churchill, užbaigę savo ofensyvių veiksmų planus 1943 m., po 10 dienų išsiskyrė. Dabar tuos planus vykdins karo vadai visuose frontuose didžiausiu smarkumu, kad Ašis — Vokietija, Italija ir Japonija būtų priverstos besąlyginiai pasiduoti, kad po karo užtikrinti pasauliui taiką, visom tautom laisvę.

Pažymėtina, kad Prez. Roosevelto išvykimas ir konferencijos eiga spaudoje ir per radio išlaikyta pilnoje slaptybėje. Ašies vadovybė jautė, kad kur nors eina Suvienytų Tautų vadų pasitarimai, bet nežinojo nei kur, nei kada. Speliojo ir teigė, kad Londone ar Washingtone.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Raudonieji Užsimojo Sunaikinti Užsilikusias Priešo Jėgas Stalingrade

Londonas, sausio 28 — Raudonoji armija dar 3350 nacius, kurie yra užsilikę Stalingrade iš 220,000 kareivių, paėmė į nelaisvę. Apskaičiuojama, kad dar tebesilaiko 8650 nacių kareivių Stalingrade, kurių likimo dienos esą suskaitytos.

Sovietų biuletinis paduoda, kad paimtieji į nelaisvę naciai pasidavė be kautynių arti centralinio parko Stalingrade.

Dabar eina smarkios kautynės Rostovo ir Kursko apylinkėje. Raudonieji nori apsupt i nacius ir sunaikinti. Voronežo fronte taip pat eina kautynės, tačiau didelių permainų nėra.

Sakoma, kad raudonieji per pastarasias kelias dienas užmušė 40,000 nacių ir 28,000 paėmė į nelaisvę. Kaukaze taip pat esą apsupta daug nacių.

Alijantų Vadai Įteikė Notą Stalinui

Maskva, sausio 28 — Amerikos ir Anglijos ambasadoriai įteikė Stalinui notą, kurioj paduoda Prezidento Roosevelto ir Premiero Churchill konferencijos rezultatus. Tuo pačiu laiku Sovietų radio padarė pranešimą apie įvykusią konferenciją Casablanca, Prancūzų Morocco.

Ambasadoriai kalbėjosi su Stalinu puse valandos. Po to, korespondentai teiravosi ar Sovietų vadas atrodė patenkintu nota, ambasadorius atsakęs:

"Jis yra ramus žmogus. Jis taip lengvai nesijaudina". Tačiau jis sako, kad premieras Stalinas atrodo labai linksmas apie žinias iš Stalingrado ir apie raudonosios armijos laimėjimus, apsupant nacius.

Suardė Nacių Taikos Ofensyvą

Londonas, sausio 28 — 1943 pasaulio strategijos konferencija, kuriai vadovavo Prez. Rooseveltas ir Premieras Churchill, suardė Vokietijos nacių taikos ofensyvą, sako karo žinovai, ir informuotuose sluoksniuose teigiama, kad greitu laiku bus paskelbta viena vadovybė kovai dėl Tunisijos.

Iš Amerikos neoficialių šaltinių pranešama, kad dėl vienos vadovybės buvo pilnai susitarta Casablanca konferencijoj.

Konstantinas Stašys Tebėra Gyvas Sibire

(LKFSB) Gavome žinių iš Sibiro, kad vienas iš žymiausių Vilniaus krašto veikėjų, buvęs Vilniaus burmistras K. Stašys išvežtas į Sibirą 1941 m. birž. 19 d. tebėra gyvas ir su savo šeima gyvena vidury Sibiro, paliai Obi upę. Tebėra gyva ir jo žmona — Zuzana Stašienė. Ten pat gyvena ir jų duktė Konstancija Juknevičienė su dukrelėmis Dainora (7 metų) ir Raminta (3 metų). Ten pat yra ir Felicija Kozakienė (ar Kosakauskienė), 1941 m. išvežta iš Kauno. Kaip skaudu lietuviams girdėti, kad mūsų tautos geriausi žmonės skursta kur Sibiro barakuose.

Mussolini Sergąs

Londonas, sausio 28 — Reuters žinių agentūra praneša, kad Italijos premieras Mussolini susirgęs ir guliis lovoje.

★ "Kauener Zeitung" (VIII. 11) rašo, kad bolševikų laikais Kaune nacionalizuotus sklypus ir namus valdęs miesto burmistras. Dabar jų valdymą perėmė vokiečių komisariatas Kauno mieste.

Tautų Sąjungos Pirm. Prof. Hambro Kalbės Lietuvių Parengime

Prof. C. J. Hambro

(LKFSB) 25 metų sukakties nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjime Chicagoje, vasario 16 dieną sutiko pasakyti kalbą prof. Dr. Carl J. Hambro. Tai vienas iš žymiausių Norvegijos vyriausybės narių. Iki nacių invazijos, kada jisai buvo prievertas išbėgti iš savo krašto (vienu iš laivų, gabenusių norvegų auksą į USA) Dr. C. Hambro buvo Norvegijos parlamento pirmininku. Gimė jisai Bergene, Norvegijoje. Jau būdamas studentu atgaivino studentų sąjungą ir buvo net tris kartus pirmininku Norvegijos konservatyvinės studentų unijos. Visuomenė įvertino jo uolų darbą tėvynei ir jau 1926 m. jisai buvo išrinktas parlamento pirmininku. Jis buvo pats jauniausis pirmininkas, koks yra buvęs Norvegijoje ir ėjo tas pareigas daugiau kartų, kaip kuris kitas. Jisai buvo vyriausiuoju redaktoriumi konservatyvių laikraščio "Morgenbladet" ir yra pirmininku norvegų informacijų agentūros — 'Norsk Telegram Bureau' bei viso pasaulio norvegų sąjungos "Nordmannsbundet".

Nuo 1924 m. vadovavo norvegų konservatorių partijai, 1926 m. buvo paskirtas atstovu prie Tautų Sąjungos, kur 1939 metais buvo išrinktas Tautų Sąjungos pirmininku. Hambro yra nepaprasto darbštumo žmogumi. Be savo politinio darbo jisai dar yra išvertęs apie 50 knygų ir pats parašęs apie 30. Neseniai išėjo jo garsi knyga 'How To Win The Peace', kurioje jisai iškelia didelę krikščionybės reikšmę ateities pasaulio kūrime.

Vasario 16 d. jisai kalbės Orchestra Hall, tema "Pokarinis Europos atstatymas".

Žuvo 7 Armijos Lėktuvo Nelaimėje

Columbia, S. C., sausio 28 — Armijos lėktuvas susidaužė ir užmušė septynius vyrus.

★ Vokiečių "darbo tarnyba" išleido atsišaukimą į lietuvaites, gimusias 1922—1923 metais, kviesdama jas stoti į šią tarnybą.

LRKSA Apskričio Suvažiavimas

Sekmadienį, sausio 24 d., 2:30 val. po pietų, 'Darbininko' salėje įvyko LRK Susivienymo Amerikoje apskričio suvažiavimas. Dalyvavo apie 30 atstovų ir svečių. Apskričio valdyba, kurios pirmininku yra p. V. J. Kudirka, LDS Garbės Narys, vedė suvažiavimo posėdžius.

Plačiai kalbėta apie naujų narių vajų. Išrinktas generalis apskričio organizatorius, būtent, p. Pranas Razvadauskas, ir pageidauta, kad kiekviena kuopa išrinktų organizatorius.

Vienbalsiai išrinkta ta pati valdyba.

Lietuvaitės Daina Amerikos Karių Stovykloje

(LKFSB) Lietuvaitė solistė A. Stoškiūtė sekmingai dainuoja įvairiuose koncertuose po visą Šiaurinę Ameriką. Neseniai ji dainavo drauge su garsiu Mineapolio Simfonijos orkestru, vadovaujamu žinomo dirigento D. Metropulos, Minnesota. Ta proga per radiją buvo perduotas pasikalbėjimas su ja. Grįždama buvo sustojusi kariuomenės stovykloje Sioux Falls, South Dakota, kur su pasisekimu linksmino savo daina kariškos įgulos vyrus.

Rusų Armija Apie 170 Mylių Nuo Lietuvos

(LKFSB) Kaip žinome raudonoji armija stumdama vokiečius vakarų linkui arčiausiai prie Lietuvos yra prislinkusi ties punktu Velikije Luki. Ši vieta yra mažiau, kaip už 100 mylių nuo Latvijos, gi iki Lietuvos pagal tiesiausią liniją žemėlapyje bus apie 170 mylių. Tačiau nėra abejonės, kad rusų lakūnai jau ir dabar dažnai pasiekia Lietuvą. Jau ir seniau jie yra bombardavę vokiečių aerodromus Vilniuje ir kitose vietose.

Lietuvis Žymus Mokslininkas St. Louis Universitete

(LKFSB) Lietuvis jėzuitas tėv. Walasin yra fizikos fakulteto dekanas ir profesorius St. Louis universitete, St. Louis, Mo. Jis nors seniai nesusidūrės su lietuviais, bet dar neblogiausiai moka lietuviškai. Yra daug padaręs išradimų fizikos ir chemijos bei radijologijos srityje, o daugiau įvairių išradimų pagerinęs.

Žinios Iš Lietuvos

(LKFSB) Dr. Brundza tebėra gyvas. Spaudoje pasirodo jo straipsnių apie žemės ūkį.

— Dail. V. Vijeikis kartkartėmis rašo apie lietuvišką stilių.

— Pereitų mokslo metų pabaigoje visa eilė naujų agronomų baigė mokslą Ž. Ū. Akademijoje.

— Vasarą buvo surengta dailės paroda.

— Agr. Strazdas rašo apie žemės ūkio reikalus, o dipl. inž. K. Rimkus yra Vandenų direktoriumi ir rašo apie vandens jėgos naudojimą.

Šie du laivyno ir vienas armijos kariai atsisveikindami su didelio miesto, New Yorke, U. S. O. klūbo vedėja, gauna dovanų, kad jie atsimintų didelio miesto vaišingumą.

ISTORINĖS IŠKILMĖS Lawrence, Mass.

Lawrence, Mass., sausio 28 — ALRK Federacijos skyrius vasario 21 d. ryte bažnyčioje, o 3 val. po pietų erdvioje ir gražiausioje St. Marys' svetainėje, rūpestingai ruošia istorines iškilmes 25 m. Lietuvos Nepriklausomybės sukakties proga.

Ryte bažnyčioje bus aukojamos šv. mišios už taiką ir šalies gynėjus. Pamokslus sakys Kun. Dr. Bružas, S. M. iš Nashua, N. H.

3 val. po pietų, St. Marys Hall, kalbės adv. A. O. Shallna, garbės konsulas; Kun. Dr. Bružas; Juozas Laučka, ALRKF pirmininkas, "Amerikos" redaktorius ir L.T.T. narys iš Brooklyn, N. Y.; Miesto Mayoras; Senatorius; Kongresmanas; Pašto viršininkas; mūsų gerb. klebonas kun. P. M. Juras; Kun. Jonas Skalandis ir kiti.

Valdžios valdininkai ten pat pardavinės U. S. War Bonds ir Stamps.

Kviečia visus į šias skaudžiais laikais minėtinas iškilmes.

A.L.R.K.F. Skyriaus KOMISIJA.

Amerikoje Yra 10 Lietuvių Jėzuitų

(LKFSB) Apskaičiuojama, kad Amerikos jėzuitų provincijose dabar yra apie 10 lietuvių čia nuolat gyvenančių ar laikinai atvykusių. Philadelphijoje yra tėv. Kidykas, kurs daug darbuojasi su misijomis. Bostono- provincijoje — tėvai Aukštikalnis ir Mešlis. Tėvas Jonas Gasiūnas yra psichologijos profesoriumi Spring Hill Mobile, Alabama.

★ Elektros lemputės Kaune pardavinėjamos tiktai tiems, kurie atneša išdegusias lemputes. Tai daroma, norint sutaupyti varį, kuris vartojamas lemputėms gaminti.

Noremas Išvyksta Į Kalifornįją

(LKFSB) Buvęs nuo pat 1937 m. USA pasiuntiniu Lietuvoje Owen J. S. Noremas paskutiniuoju laiku darbavosi Waukegan, Ill., aprūpindamas apylinkės kareivių įgulų dvasinius reikalus. Šiaip jau jo šeimos gyvenamoji vieta yra Northfield, Minn. Po sekmingo darbo Čikagos apylinkėse p. Noremas gauna naują uždavinį Kalifornijoje ir artimiausiu laiku yra pasirengęs išvykti keliems mėnesiams į San Diego. O. J. S. Norėmas visada mielai prisimena Lietuvą ir kur tik galėdamas paremia Lietuvos reikalus.

★ Kauno miesto civilinių užrašų įstaigoje per 1942 metų pirmuosius 6 mėnesius užregistruota 2,040 gimimų, 878 mirimai ir 938 vedybos.

Amer. Liet. Tarybos Raštas Į Vašingtoną Dėl Lietuvos

(LKFSB) Po suvažiavimo New Yorke Amer. Lietuvių Taryba išplečia didesnį aktyvumą. Neseniai vadovaujančioms Vašingtono įstaigoms pasiuntė raštą, kuriame primenama, kaip naciai žiauriai šeimininkauja okupuotoje Lietuvoje, pravesdami savo kolonizaciją, atimdami iš Lietuvos gyventojų maistą ir kitas gėrybes, uždarydami universitetus, žudydami žydus ir t. t. Padėtį dar pasunkino, kad ankstybesnė bolševikų okupacija lietuvius nuginklavo, apardė krašto pajėgumą spirtis ir dabartiniems okupantams. Nupasakojama lietuvių pasipriešinimas prieš nacius, lietuvių nusistatymas remti Jungtines Tautas (United Nations) ir reiškiama viltis, kad veikiant Atlanto Čarterio dvasioje ne tik kitos tautos, bet ir Lietuva susilauks laisvės.

Common Council For American Unity Pakeitė Savo Naturalizacijos Knygutę

Common Council for American Unity ką tik išleido naują leidinį —14-tą — savo knygutės "How To Become a Citizen of the United States". Naujas pamfletas aprašo informacijas apie naturalizavimą ateivių, kurie tarnauja Jung. Val. ginkluotose jėgose šiame kare ir apie naturalizavimą priešų - tautų ateivių. Nepilnamečių įstatymas vis legalis. Praneša apie pametimą pilietybės per dalyvavimą plebescite; daug asmenų neteko Amerikos pilietybės pereitą pavasarį, kada jie dalyvavo plebescite Kanadoj. Yra ir kitų permainų, bet jos nelabai svarbios. Knygutės kaina 25 centai. FLIS.

★ Iki rugpiūčio 17 dienos Lietuvoje turėjo būti įvykdytas žemės ūkio surašymas. Surašomi visi ūkiai, turį ne mažiau kaip 500 kvadratinių metrų ploto. Be to, turėjo būti surašyta turimoji sėkla ir darbo jėga.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra

mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS"

Metams kainuoja tik $1.00
Kanadoje $2.00

Kas prisiųs daugiau, gaus dovanų vertingų knygučių. Platintojai, surinkę *tris naujas "Varpelio" prenumeratas,* ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Street Pittsburgh, Penna.
Telephone — Hemlock 6567

ĮVAIRIOS KNYGOS

JĖZUS KRISTUS — Jo gyvenimas ir darbai. Parašė Vyskupas Būčys, geri apdarai, 514 puslapių... $2.50

VALGIŲ GAMINIMAS. Ši knyga labai tinkama šeimininkėms, nes joje yra labai daug receptų, kaip pigiai ir gerai pagaminti valgius ir vaisinį vyną. Knyga turi 223 puslapius. Kaina $1.00

PILIETYBĖS KATEKIZMAS. Šioje knygutėje randasi klausimai lietuvių ir anglų kalbose. Norintiems patapti Amerikos piliečiu ši knygutė yra labai naudinga įsigyti. Kaina tik ..... 25c.

SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Kaina ..... 25c.

ENCIKLIKA Šv. Tėvo Pijaus XI. Kaina ..... 10c.

GEGUŽĖS MĖNUO, Kun. Pr. Žadeikis, labai gražūs kiekvienai dienai pasiskaitymai. Kaina buvo 50c., dabar parduodame po ..... 25c.

JONO KMITO EILĖS, buvo kaina $1.00, dabar .... 50c.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Kun. Dr. J. Starkus. Kaina $1.10

VYTIS KANKINYS (Šv. Jurgis) penkių veiksmų tragedija. Parašė V. Nagornoskis. Kaina ..... 35c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass

Telephone SOUth Boston 2680

Sovietai Ir Religija

Šveicarijoj išeina katalikų laikraštis "La Liberte". Jį įsteigė Šveicarijos katalikų organizacija "Pius Verein" (Pijaus Sąjunga), kuri įsikūrė 1857 m. Popiežiaus Pijaus IX vardui pagerbti. Laikraštis pasižymi rimta kryptimi ir bešališkumu. Dabar jis palietė labai rūpimą visam pasauliui klausimą apie religijos padėtį Sovietų Rusijoj. Laikraštis pažymi, kad labai sunku gauti tikslių iš sovietijos žinių ir todėl esą rizikinga apytikriai spręsti apie tokį svarbų dalyką, kaip tikyba, toj valstybėj, kurioj, per ištisą jos gyvavimo laiką, bedievybė buvo oficijaliai skelbiama ir pusiau oficijaliai privali visiems šalies gyventojams. Tačiau karo metu bedieviškas sovietų vyriausybės žiaurumas lyg kiek sušvelnėjo. Priežastis tokia, kad nenorima perdaug įžeisti religinių rusų jausmų tokiu momentu, kada visų be išskirties piliečių parama yra verkiant reikalinga. Čia savaime susidaro išvada, kad bolševikų vyriausybei nepavyko išrauti religijos iš didžiumos Rusijos gyventojų. Atėjus mirtinam pavojui, pultasi prie religijos, kaipo prie vieno svarbiausių veiksnių valstybei išgelbėti. Bedievybė, tarsi ta pasakiška Krylovo kiaulė, per 20 su viršum metų kniso ąžuolo šaknis ir dabar tik pastebėjo, kad ardė savo esminį pamatą. Tik klausimas, kaip ilgai tęsės tas tariamas religijai nuolaidumas. Ar, nelaimei praslinkus, bedieviškas meitėlis vėl nepradės knisti ąžuolo šaknis? Tuo klausimu šveicarų laikraštis taip pasisako:

"Skelbiama, kad, iš viso, pravoslavų dvasiškija... bendradarbiauja su vyriausybe, kuri savo ruožtu kiek pakenčia religinį gyvenimą, bent tuo atžvilgiu, kad nekliudo tikintiesiems lankyti pamaldas. Per Kalėdas 1941 m. ir per Velykas 1942 m. visos, kiek jų dar beišliko, Maskvos cerkvės buvo pilnos žmonių, kuriems net vidurnakty buvo leista eit į pamaldas. Ir raudonosios armijos kariams nebedraudžiama eit į cerkvę, o fronte, kautynių metu, reikalaujantieji gali gauti dvasinį patarnavimą. Be to, bedievių organas "Bezbožnik" jau nebeišeina — dėl trūkumo popierio. Bet jo leidėjai Jaroslavskij užima svarbią valdžios vietą. Pagaliau storžieviški prieš religiją burnojimai ir nešvarūs muzikiški tikėjimo pašiepimai išeina iš mados ir spaudoje nebepasirodo. Jei teisingai skelbiama, kad pats Stalinas rašė Šv. Tėvui laišką, ar tai to užtenka užglostyti nužudymą, įkalinimą ir ištrėmimą tūkstančių vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų žmonių?

"Pilna Bažnyčios laisvė — ta laisvė, kurią ne vien bolševikai paneigia — toli gražu sovietijoj nėra grąžinta. Reikia palaukt, kol nelaimė praslinks, ir įsitikinti, kad šis tariamas nuolaidumas nėra tik atsitiktinų aplinkybių padaras, — ir tik tada paaiškės, ar religija ir po sovietais gali "šventojoj Rusijoj" gyvuoti.

K.

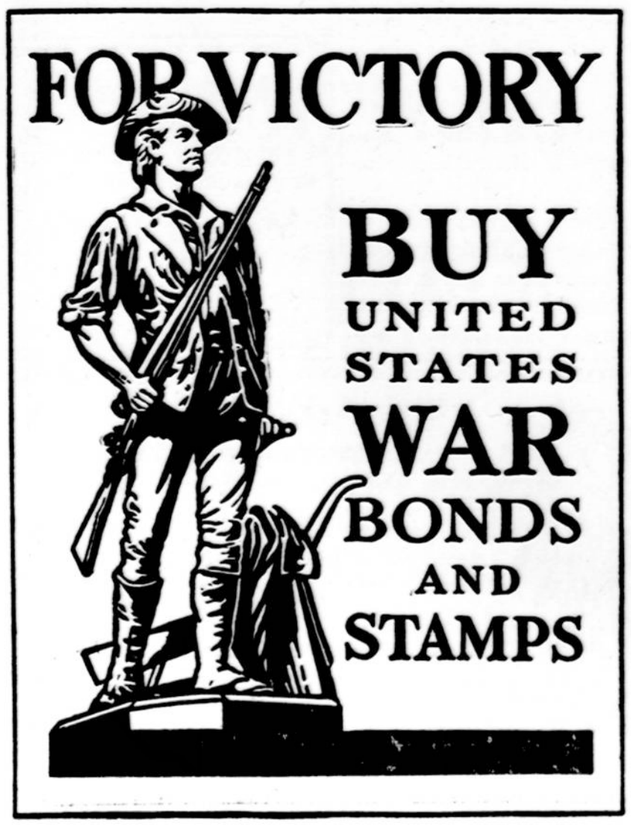

Kas Buvo Tie, Kurie Pasirašė Lietuvos Laisvės Deklaraciją

–Slapti Atsišaukimai Prieš Vokiečius. – 60 m. Studentas. – Rusų Kalintas, Lenkų Areštuotas. – Slaptame Moksleivių Veikime. – Dragūnai Su 2 Patrankom "Alsėdžių Respublikai" Sunaikinti.

Lietuviai 1918 metais dar tebenešė kietą vokiečių okupacijos jungą. Inteligentų turėjo ne tiek daug, o ir tie buvo išblaškyti. Vokiečiai neleido nei laisvų susirinkimų, nei laisvos spaudos. Ilgus metus vilkę rusų okupacijos jungą, karo sumindžioti lietuviai vis dėlto 1918 m. vasario 16 d. išdrįso tarti savo laisvės žodį:

— Lietuvos Taryba, kaipo vienintėlė lietuvių tautos atstovybė, remdamos tautų apsisprendimo teise... skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis,— taip skamba Lietuvos laisvės deklaracija, pasirašyta dvidešimties Lietuvos Tarybos narių.

Britų kariai apsirengę moteriškais viršuje drabužiais, planuoja, kaip galima kautis su priešu, jeigu įvyktų invazija. Jie turi rankines granatas, kurios matomai užimtų pirmą vietą.

Kas gi buvo tie drąsuoliai, kurie okupacijos naktyje ryžosi mesti į kraštą laisvės spindulį ir kurie Lietuvą mylėjo labiau negu savo, pasirašydami laisvės deklaraciją ir tuo statydami pavojun ne tik savo laisvę, bet gal ir gyvastį, nes jie nebuvo tikri, kaip vokiečiai reaguos į tą jų žygį? Prisiminkime juos iš eilės pagal alfabetinę tvarką.

1. Saliamonas Banaitis— gimęs 1866 m. liepos 16 d. Vaitiekupių kaime, Šakių apskr. Baigęs Marijampolės gimnaziją ir Petrapilio buhalterijos ir komercijos kursus grįžęs į Lietuvą atsidavė lietuviškos spaudos reikalui ne tik padėdamas Tilžėje leidžiamiems lietuviškiems laikraščiams, bet 1905 m. įsteigdamas pirmąją lietuvių spaustuvę Kaune. Toje spaustuvėje buvo daugiausia leidžiamos katalikų įsteigtosios Šv. Kazimiero draugijos knygos. Per dešimtį metų ši jo spaustuvė išspausdino 1.300.000 egzempliorių knygų ir 1.700.000 egz. laikraščių. Vėliau jis ją pardavė Šv. Kazimiero dr-jai, kuri ją pavadino "Šviesos" spaustuve. Vokiečių okupacijos metu Banaitis gavo leidimą įsteigti Kaune pirmąją lietuvių gimnaziją, be to įkūrė dar 12 lietuviškų pradžios mokyklų, buvo jų inspektoriumi. 1915 m. leido "Kauno Žinias" lietuvių, vokiečių ir lenkų kalbomis. Savo spaustuvėje spausdindavo slaptus atsišaukimus prieš vokiečius, vėliau padėjo organizuoti savanorius ir ūkines draugijas. Jis labai vertino mokslą. Jau turėdamas 60 m. įstojo į Kauno universitetą mokytis teisių, bet nelauktai jį mirtis užklupo 1933 m. geg. 4 d. Tuo laikotarpiu jisai ėjo Kauno Užmiesčio autobusų stoties viršininko pareigas.

2. Dr. Jonas Basanavičius, lietuviškojo atgimimo patriarchas, "Aušros" (Prūsuose ėjusio liet. laikraščio) įkūrėjas, vienas iš Didžiojo Vilniaus seimo sumanytojų, Lietuvos Mokslo dr-jos steigėjas ir nuolatinis pirmininkas, Vilniaus konferencijos prezidiumo narys. Jisai buvo gimęs 1851 m. lapkr. mėn. Ožkabalių kaime, Vilkaviškio apskr. Baigęs Marijampolės gimnaziją ir Maskvos universitetą iškeliavo Bulgarijon, kur užsiėmė gydytojo praktika drauge dirbo Lietuvos atgimimo darbą, savo raštais budindamas lietuvių susipratimą. 1905 m. persikėlė Lietuvon ir čia be jo neapsėjo nėvienas didesnis lietuvių judėjimas. Jo parašas stovi pirmas Nepriklausomybės paskelbimo akte. Lietuvos universitetas jam pirmajam suteikė garbės profesoriaus titulą. Basanavičius iki savo mirties išgyveno Vilniuje. Mirė 1927 m.

3. Prof. Mykolas Biržiška, gimęs Viekšnių miestely, 1882 m. rugp. 24 d., teisių mokslus ėjo Maskvos universitete. Jau studentaudamas už kovą prieš caro rėžimą sėdėjo kalėjime. Nuo mokyklos laikų bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Vokiečių okupacijos metus buvo lietuvių gimnazijos direktoriumi, daug rūpinosi Vilniaus universiteto atgaivinimu, kurį laiką buvo švietimo ministeriu, gyvendamas Vilniuje buvo lenkų kelis kartus areštuotas ir pagaliau ištremtas iš Vilniaus. Kaikurį laiką redagavo dienraštį "Lietuva", vėliau profesoriavo Kauno universitete, o Lietuvai atgavus Vilnių, buvo išrinktas Vilniaus universiteto rektoriumi. Berods tas pareigas ėjo iki naciai universitetą uždarė. Kiek žinome, tebegyvena Lietuvoje.

4. Kazimieras Bizauskas, gimęs Latvijoje, Kuldingos apskrityje. Mokėsi Mintaujoje, Šveicarijoje, Vilniuje, Kaune, Maskvoje. Dalyvavo moksleivių slaptame veikime ir nuo 1911 m. buvo Kauno katalikų moksleivių- ateitininkų slaptos kuopelės pirmininku, 1913 m. dalyvavo steigime liet. kat. studentų "Rūtos" dr-jos Maskvoje. Nuo 1915 m. buvo mokytoju Panevėžio gimnazijoje, dalyvavo Didžiajame Vilniaus seime, buvo švietimo ministeriu Dr. K. Griniaus kabinete, Steig, seimo nariu, nuo 1923 m. buvo Liet. atstovu USA, toliau turėjo kitas aukštas pareigas Užsienio Reikalų ministerijoje (dirbo Rygoje, Londone, Hagoje). Dabar yra išvežtas į Sibirą ir ten labai sunkiose sąlygose gyvena. Palyginti yra dar jaunas — 50 metų.

5. Prof. Pranas Dovydaitis gimė 1886 m. gruodžio 2 d. Runkių kaime, Marijampolės apskr. Mokėsi Veiverių seminarijoje ir Maskvos universitete, teisių skyrių baigė pirmojo laipsnio diplomu, be to už darbą istorijos - filosofijos fakultete gavo sidabro medalį. Nuo 1915 m. Vilniuje redagavo "Viltį". Dėl karo laikraščiui sustojus persikėlė į Kauną ir čia buvo direktoriumi "Saulės" gimnazijos. Dalyvavo Vilniaus konferencijoje, buvo III Lietuvos ministerių kabineto min. pirmininku. Paskutiniu laiku labai daug dirbo lietuviškoje spaudoje, patsai redaguodamas visą eilę laikraščių ir žurnalų. Buvo pakviestas profesoriauti Lietuvos universitete — Kaune. Labai daug dirbo su darbininkija ir katalikų akcijoje. Dabar ištremtas į Sibirą gyvena labai sunkiose sąlygose.

6. Inž. Steponas Kairys gimęs 1878 m. gruodž. 20 d. Ukmergės apskr., Užnevėžių kaime. Mokėsi Palangoje, Šiauliuose ir Petrapilio technologijos institute. Buvo prezidiumo narys Didžiajame Vilniaus seime. Kurį laiką Rusijoje darbavęsis prie tiltų statybos, vokiečių okupacijos metu gyveno Vilniuje. Pradėjus kurtis nepriklausomai Lietuvai dalyvavo savivaldybių organizavime, M. Šleževičiaus min. kabineto buvo tiekimo ir maitinimo ministeriu. Buvo Steigiamojo Seimo ir visų kitų seimų narys, nuo 1926 m. — Kauno Miesto Savivaldybės kanalizacijos ir vandentiekio skyriaus vedėjas, be to — dėstytojas Kauno universitete. Nuo pat gimnazijos laikų bendradarbiauja spaudoje, daugiausia kairiųjų. Kiek turime žinių — tebegyvena Lietuvoje.

7. Petras Klimas gimė 1891 m .vasario 23 d. Kušliškių kaime, Marijampolės apskr., teisių fakultetą baigė Maskvoje. Jau gimnazijoje leido slaptą lietuvišką laikraštėlį, už kurį rusai jam buvo iškėlę bylą. Vokiečių okupacijos metu (po d. karo) buvo suimtas ir pasodintas į kalėjimą už platinimą nepriklausomybę skelbiančių proklamacijų. P. Klimas yra daug kartų valdęs Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją. 1923 m. buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Italijoje, o nuo 1925 m. — į Prancūziją. Jis yra parašęs daug vadovėlių ir šiaip knygų apie Lietuvą, o dabar rašo didelę Lietuvos istoriją gyvendamas nacių okupuotoje Prancūzijoje.

8. Donatas Malinauskas gimęs 1869 m. vas. 23 d. Letgalių Kreslaukyje. Mokėsi Vilniuje, Minske ir Čekoslovakijoje. Grįžęs į Lietuvą įsikūrė Vilniuje. Jo pastangos daug prisidėjo, kad lietuviams pasisekė savo pamaldoms išgauti Šv. Mikalojaus bažnyčią. Uoliai dalyvavo šelpime lietuvių nukentėjusių nuo karo, organizavime Vilniaus konferencijos. Išgavo čekų pripažinimą nepriklausomybę skelbiančių proklamacijų. P. Klimas yra daug kartų valdęs Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją. 1923 m. buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Italijoje, o nuo 1925 m. — į Prancūziją. Jis yra parašęs daug vadovėlių ir šiaip knygų apie Lietuvą, o dabar rašo didelę Lietuvos istoriją gyvendamas nacių okupuotoje Prancūzijoje.

9. Kun. Vladas Mironas gimė 1880 m. birž. 22 d. Kuodiškių vienkiemyje, Panemunio parapijoje. Mokėsi Mintaujos gimnazijoje. Už pasipriešinimą rusams buvo iš gimnazijos pašalintas. Kunigo mokslus ėjo Vilniaus seminarijoje ir Petrapilio Kun. Akademijoje. Buvo Vilniuje mokyklų kapelionu, Koroščo klebonu, Valkininko klebonu ir Merkinės dekanu. Artimai bendravo su "Vilniaus Žiniomis" ir "Vilties" laikraščiais, daug dirbo dėl Vilniaus krašto atlietuvinimo, vokiečių okupacijos metu daug dirbo liaudies švietimo dirvoje. Jis buvo tada Trakų Panemunės komiteto pirmininku, kurio rajone buvo įsteigta 90 lietuviškų mokyklų. Dalyvavo Vilniaus konferencijoje, buvo Valstybės Tarybos narys, Seimo narys, nuo 1929 m. — Vyriausiu kariuomenės kapelionu. Paskutiniu Lietuvos gyvenimo laikotarpiu yra buvęs ir ministeriu pirmininku. Kiek turime žinių, tebėra gyvas Lietuvoje.

10. Stanislovas Narutavičius, brolis pirmojo Lenkijos prezidento G. Narutavičiaus, gimė Brevikių dvare, Alsėdžių valsč. Mokėsi Liepojuje ir Petrapilio universitete baigė teisių mokslus. Nepasirinkęs pelningos advokato karjeros jisai grįžo į Lietuvą ir pasilikęs prie žemės darbų bendravo su Lietuvos liaudimi. 1905 m. buvo veiklus revoliuciniame sąjūdyje ir net su vienu kunigu buvo įsteigęs "Alsėdžių Respubliką". Rusai net buvo atsiuntę baudžiamąjį dragūnų būrį su dviemis patrankomis. Didžiajame Vilniaus seime kėlė mintį, kad būtų išdalintos mažažemiam ir bežemiams dvarų žemės. Vokiečių okupacijos metu pasilikdamas savo ūkyje daug pagelbėjo apylinkės lietuviams (jisai mokėjo vokiečių kalbą). Nors buvo bajorų luomo, bet nepametė ryšio su Lietuvos kaimu ir lietuviais. Mirė 1932 m. gruodžio 31 d.

K. J. Prunskis

Apie Lietuvos Padėtį Po Karo

(LKFSB) Londono laikraštis "Time and Tide", ryšium su lenkų kaltinimais prieš lietuvius, pereitais metais išspausdino keletą straipsnių, kuriuose svarsto lietuvių laikymąsi vokiečių atžvilgiu ir lietuvių - lenkų santykius. Spalių mėn. 10 d. net įdėjo editorialą, antrašte "Ostland", kuriame be kitko pasakė: "Lietuvos padėtis yra ypatingai tragiška, nes ji nuo 1939 metų ne tik jau du karu buvo okupuota — rusų ir vokiečių, bet ji turi bijotis ir trečios okupacijos — lenkų, po Vokietijos sutriuškinimo".

Lenkų vyriausybės Londone narys p. Seyda ir p. Z. Grabowskis paneigė šią laikraščio išvadą, pareikšdami (kaip tą praneša 'Poland Fights') Lenkijos draugingumą Lietuvai ir norą bendradarbiauti su Lietuva pilnos lygybės pagrindu.

Užbaigdamas diskusijas (ginčus) laikraštis pridėjo, kad jam buvo malonu paskelbti Dr. Seydos patikrinimą, jog atsakingi lenkų asmenys atmeta bet kokį reikalavimą, kad po karo Lietuva būtų priklausanti Lenkijos suverenitetui, bet jie visgi yra tos nuomonės, kad Lietuva priklauso prie Lenkijos saugumo sistemos.

Pirk Karo Bonus šiandien. Jie tave ryt išlaikys.

K. Dr. J. B. Končius.

Vytauto Kovos Dėl Suverenumo

(Paminėti 550 metų sukakčiai nuo Vytauto Didžiojo tapimo Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu, 1392—1942).

Vytautas, Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio ir Birutės sūnus, buvo gabiausias visų Kęstučio šešių sūnų ir įžymiausias karys ir diplomatas anais laikais Rytų Europoje. Siekiant padaryti Lietuvą galinga valstybe, jam reikėjo suvienyti visas kunigaikštystes po savo vyriausia vadovybe ir dar praplėsti Lietuvos teritorijas Rytų Europos kaimynų sąskaita. Tiems planams realizuoti Vytautui reikėjo tapti Didžiuoju Kunigaikščiu. Tai atsiekti buvo jam nelengva, ir kova tęsėsi per dešimts metų (1382-1392). Šiam dešimtmečiui Vytauto gyvenime tinkamai nušviesti reiktų pašvęsti bent du šimtų puslapių, todėl šiame straipsnelyje tik bendrais bruožais šį laikotarpį apibudinsiu.

Vytauto jaunystės laikais Lietuva buvo valdoma dviejų Didžiųjų Kunigaikščių: Kęstutis buvo vakarų ir pietų sričių valdovas su sostine Trakuose, o Jogaila valdė rytų ir šiaurės dalis su sostine Vilniuje.

Kęstutis buvo garbingas valdovas ir visą gyvenimą su didžiausiu pasišventimu gynė Lietuvos suverenumą prieš Kryžiuočių puolimus. Jogaila gi buvo lengvabūdis; lengvai pasiduodavo kitų įtakai. Jo motina Julijona ir patarėjas Vaidila didelę įtaką turėjo Jogailai valstybės reikaluose. Tų patarėjų dėka Jogaila nukreipė politinius reikalus prieš Kęstutį. Jis slapta padarė sutartį su kryžiuočiais per medžioklę Dovydiškėse. Nukreipti Kęstučio įtarimui nuo tos medžioklės buvo užkviestas ir Vytautas.

Šioj sutarty Jogaila pavedė kryžiuočiams Žemaitiją iki Dubysos upės. Kryžiuočiai visu smarkumu pradėjo pulti Žemaitiją. Kęstutis sužinojo iš Janušo, Mozūrų kunigaikščio, ir iš draugiškų kryžiuočių, kad Jogaila yra padaręs su kryžiuočiais slaptą sutartį, nukreiptą prieš Kęstutį. Kai Jogaila (1381 m.) išvyko kariauti prieš Polocką, Kęstutis su kariuomene įsiveržė į Jogailos teritorijas ir paėmė Vilnių, ten rado slaptąjį sutarties su kryžiuočiais dokumentą. Iš Gardino buvo pakviestas į Vilnių Vytautas, kad būtų liudininku Jogailos išdavikiškų žygių. Mat, Vytautas iki šiam laikui buvo savo giminei Jogailai draugiškas ir ištikimas. Kai Jogaila grįžo iš Polocko, Kęstutis paėmė jį ir visus jo gimines bei patarėjus į nelaisvę. Vaidila ir kiti nedoriausieji Jogailos patarėjai buvo nukryžiuoti. Vytautui užtariant, Jogailai ir jo šeimai buvo grąžinta laisvė ir net pavesta Vitebsko ir Krėvės kunigaikštystės.

Kai Kęstutis ir Vytautas kovojo su valstybės priešais, Jogaila, gavęs militarės pagalbos užtikrinimą iš kryžiuočių ir Livonijos ordino, įsiveržė į Vilnių ir kitas Kęstučio teritorijas. Kęstutis su Vytautu suorganizavo didelės jėgas kovai su Jogaila. Stambias kariškas jėgas sutraukus 1382 metais prie Vilnius, Jogaila pasiuntė delegatus pas Kęstutį su taikos pasiūlymu. Kęstutis su Vytautu sužinoję, kad kryžiuočiai jau rengiasi užpulti Kęstutį iš užpakalio, buvo priversti priimti taikos pasiūlymą. Kai Kęstutis su Vytautu nuvyko į Vilnių pas Jogailą, tuoj juos paėmė nelaisvėn. Kęstutį uždarė Krėvos kalėjime, o Vytautą paliko Vilniui. Senelį Kęstutį Krėvos pilyj nužudė. Iš Vilniaus kalėjimo Vytautas irgi buvo perkeltas į Krėvos kalėjimą. Po tų baisių įvykių Vytautas ten apsirgo. Bet jis vistiek nenustojo energijos ir po kiek laiko pabėgo.

Vytautas, pabėgęs, nuvyko pas Jonušą, Mozūrų kunigaikštį, ir iš ten pas kryžiuočius ieškoti jų pagalbos kovai prieš Jogailą. Sutartyje su kryžiuočiais Vytautas už jų pagalbą pasižadėjo apsikrikštyti, atiduoti jiems Žemaitiją ir per ketverius metus pažadėjo apkrikštyti visą tautą. Šioji sutartis buvo surašyta Instenburge (Isrutyje) su kryžiuočių magistru. Buvo nutarta Vytautą laikinai palikti stabmeldžiu tikėjime, kad įgytų žemaičių prielankumą.

Militarinė ekspedicija buvo suorganizuota, Vytautui vadovaujant. Žemaičiai greitai prisidėjo prie Vytauto užsimojimų, nes jiems mylimo Kęstučio sūnus buvo pasitikėtinas. Kryžiuočių - žemaičių kariuomenei pasisekė uzimti net Trakus, bet prie Vilniaus pralaimėjo mūšyje su Jogailos pulkais.

Vytautas, grįžęs iš nepasisekusio žygio, Prūsų miestelyje Tapiau 1383 m. spalių 21 d. priėmė krikštą ir gavo dar naują Vygando vardą. Dabar kryžiuočiai su krikščioniška kunigaikščiu Vytautu - Vygandu padarė naują sąjungos sutartį ir pradėjo rengtis į kovą prieš Jogailą. Buvo įrengta visa eilė tvirtovių prie Lietuvos sienos. Vytautas apsistojo Naujame Marienburge, ant Nemuno kranto, kur Dubysa įteka.

Žemaičiai nepalankiai žiūrėjo į Vytauto bičiulystę su Lietuvos priešais kryžiuočiais. Vytautas apie tai gerai žinojo. Be to, jam skaudu buvo kariauti prieš lietuvius ir savo jaunystės draugą, savo pusbrolį Jogailą. Todėl padarė slaptą sutartį su Jogaila ir nutarė grįžti pas savuosius. Jogaila pažadėjo Vytautui grąžinti jo tėvo sostinę Trakus, Gardiną ir kitas dar vietas. Vytautas 1384 m. sušaukęs visus savo gimines ir keletą kryžiuočių į savo pilį, perėjo į Jogailos pusę ir sumušė kryžiuočius.

Vytautas buvo apviltas, nes jis iš Jogailos savo tėvo sostinės Trakų negavo. Jogaila Vytautui paliepė valdyti Gardiną ir Podlesę. Jo brolis Tautvila gavo Naugarduką.

Vytautui būnant Gardino kunigaikščiu (1384—1390), daug svarbių dalykų įvyko Lietuvos gyvenime. Svarbiausias įvykis buvo Jogailos sutartys su Lenkija — Krėvos 1385 m., Liublino — 1386 m., krikšto priėmimas, Jogailos vedybos su Lenkijos karalaite Jadvyga ir Jogailos išrinkimas Lenkijos karaliumi (1386). Vytautas dalyvavo Krokuvoj visose iškilmėse ir net

Tęsinys 6-tame pusl.

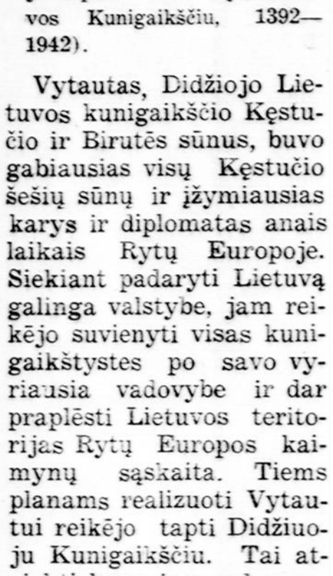

"Niekis! Tai Tik Įkirsta"

"Tiesa, šrapnelių žaizda skauda. Bet niekis! Tai tik perpiauta — mes turime darbą atlikti. Susiuk. Daktare, ir leisk man grįžti paimti juos už gerklių".

Štai Jums pavyzdys. Tai yra vyrų dvasia. "atakuok iki jėgos išsibaigia — ir vėl atakuok". Ar čia nepasididžiavimas? Ar tas nepaakstina jus ką nors daryti?

Tikrai taip. Bet ką mes turime daryti — kurie esame pasilikę namuose?

Klausykite! Štai, dabar Didžiame Bostone eina Suvienytam Karo Fondui vajus. Eina vajus pinigų rinkimui, kurie bus panaudoti kariams, nežiūrint kur jie nebūtų — sukelti pinigai maistui, drabužiams, medikalei pagalbai, bombų paliestiems Suvienytų Tautų civiliams, Karo Belaisvių Pagalbai — o svarbiausiai, padaryti savo apylinkę geresnę dėl mūsų visų.

Štai, Jums dabar yra didžiausia proga ką nors padaryti kilnaus — didelio. Pakask Didįjį Bostoną. Kask dabar. Kask taip giliai, kaip bombos padarytą žaizdą. Nežiūrint, kiek duosi, niekad nebus perdaug duota.

"Niekis! Tai Tik Įkirsta".

Give enough
...soon enough!

GREATER BOSTON UNITED WAR FUND

For the support of war-time and all-time services

SMAGU MELSTIS
Iš Geros Maldaknygės

"Darbininkas" siūlo šias maldaknyges už labai nupigintą kainą:

"MALDŲ ŠALTINIS", didelėmis raidėmis, odos apdarais, auksiniais kraštais, 432 puslapių..... $2.50

DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl. ..... 35c.

JĖZAU, PAS MANE ATEIKI, Juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai $1.25

MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai $1.00

MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike $1.50

PULKIM ANT KELIŲ, Juodi tikros odos apdarai, 555 pusl. $2.75

SVEIKA MARIJA, Juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl. ..... 65c.

GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS ..... 20c.

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl. Kaina $1.50

ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina $1.50

MALDŲ RINKINĖLIS, juodi kolenkaro viršeliai, 328 puslapiai. Kaina ..... 65c.

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pietinės Amerikos guma surenkama iš įvairiose vietose augančių gumos medžių ir siunčiama į Jung. Valstybes. Nors tai nedideli kiekiai, bet prie sintetinės gumos tai yra sumaišymui vertingas dalykas.

BALTIMORĖS ŽINYNAS

NAUJIEJI PARAPIJIEČIAI

Sekmadienį, sausio 24 d. į parapijos krikštų knygas buvo įrašyta Krušnauskų dukrelė, kuri gavo vardą Marijos Alenos. Krikštų tėvais buvo svetimtautis Harry Franz ir p. Krušnausko sesutė Alena, kuri buvo atvykusi iškilmėms net iš Minersville, Penna. Naujagimės tėvelis dirba "defense" darbą Baltimorėje.

Pirmadienį, sausio 25 d. buvo atneštas į krikštą Edvardas Minkevičius. Jo krikšto tėvais buvo Liudvikas Miliauskas ir Bronė Adomaitytė Seippel. Minkevičiai gyvena 530 S. Paca St. Sveikiname tėvelius naujųjų parapijiečių ir linkime jiems daug džiaugsmo iš savo vaikelių.

METINIS A. IR R. DR-JOS SUSIRINKIMAS

Viena iš didžiausių ir gyviausių draugijų tai yra moterų Altoriaus ir Rožančiaus dr-ja. Kaip pats dr-jos vardas pasako narės šios dr-jos turi dvigubą tikslą — gerbti Mariją per Jos rožančių ir pagelbėti kiek galima papuošti Jos Dieviškojo Sūnaus altorių.

Sekmadienį, sausio 24 d., po Novenos pamaldų arti 200 moterų susirinko į parapijos salę, kur įvyko dr-jos metinis draugiškas pasisvečiavimas ir metinis susirinkimas. Mūsų parapijos abudu kunigai dalyvavo pasisvečiavime. Susirinkimas buvo pradėtas padėkos žodžiu nuo kun. dr. Mendelio, šios dr-jos įkūrėjo ir dvasios vado. Visupirmiausiai jis apdovanojo dr-jos valdybą tinkamomis dovanomis, kad tokiu būdu išreikšti savo pasitenkinimą ir dėkingumą už jų darbą metų bėgyje. Kiekviena valdybos narė gavo gražią Dievo Motinos stovylėlę.

Rinkta valdyba naujiems metams. Kun. dr. Mendelio patarimu karo dėliai nutarta vienbalsiai palikti tą pačią valdybą, būtent, pirmininkė— Veronika Pugevičienė; vice - pirmininkė — Ona Augaitienė; raštininkė — Magdalena Kleitonienė; tvarkdarė — Ona Voltarienė ,o iždininku apsiėmė būti kun. dr. Mendelis. Tarp įvairių pranešimų ir svarstymų buvo pranešta, kad įvairių kliūčių dėliai šįmet nebus galima turėti prieš - užgavėninės vakarienės. Sunku gauti cukraus, kavos, mėsos ir kitų valgomų daiktų taip, kad surengti puotą 600 žmonių beveik yra neįmanoma. Tai bus pirmos užgavėnės be Altoriaus ir Rožančiaus Dr-jos globojamos vakarienės. Susirinkimas užbaigtas malda ir užsimokėjimu duoklių.

PIRMUTINĖ PARAPIJOS KARO AUKA

Visi Baltimorės lietuviai atjaučia ponų Adomaičių nelaimę. Pereitą savaitę gauta telegrama iš Washingtono, kad jų sūnelis Vincas jau nuo gruodžio 23 d. nesurandamas Afrikos fronte. Karo departmentas neturi jokios žinios kas jam atsitiko. "Missing in action", tai tiek žinoma. Rūpestinga Adomaičių mamytė užprašė šv. Mišias už Vincuką ar jis būtų gyvas, ar miręs, ir kun. dr. Mendelis prašė visų susirinkusių novenoj, pirmadienį pasimelsti už Vincą Adomaitį, mūsų parapijos pirmutinę karo auką. Duok Dieve, kad trumpam laike pp. Adomaičiai gautų raminančių žinių, kad jų sūnelis dar tebėra gyvas, nors gal ir nelaisvėje. Reiškiame giliausią užuojautą Adomaičių šeimai jų skausmų valandoje.

MOKYKLOJE KVOTIMAI

Šią savaitę visa savaitė buvo pašvęsta mūsų mokyklos pusmetiniams kvotimams. Po vaikučių Mišių pereitą sekmadienį ypatingos maldos buvo kalbamos, prašant Dievo gražių vaisių mūsų mokyklos vaikučių bandymams. Turima vilties, kad visi vaikučiai sekmingai išlaikė kvotimus ir vasario mėn. galės be rūpesčio pradėti naują darbą.

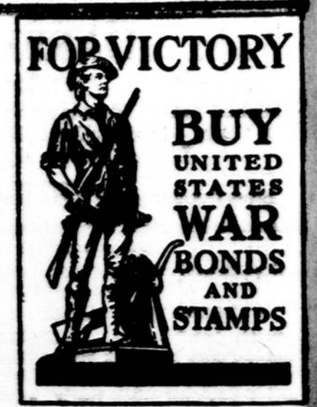

GRABNYČIOS — ŠV. BLAŽIEJAUS DIENA

Antradienį, vasario 2 d. žvakės bus šventinamos prieš Mišias 8 val. ir tuo pačiu laiku įvyks Grabnyčių procesija. Žvakės bus galima nusipirkti prie Mišias arba po Mišių. Trečiadienį, vas. 3 d. Šv. Blažiejaus gerklių laiminimas įvyks po visų Mišių ryte, po 12 v. mišių vidurdienį, 3 val. po pietų ir vakare.

NUOTRUPOS

Mirė Benediktas Vaičaitis ir Povilas Sinkevičius .Abudu palaidoti Holy Redeemer kapinėse. Amžinąjį atilsį duok jiems, Viešpatie. Teilsisi ramybėje.

Gerb. Klebonui kun. Lietuvninkui sukako 78 metai pirmadienį, sausio 25 d. Nors randasi Jenkins Memorial ligoninėje, bet atrodo gražiai, yra linksmas ir džiaugiasi sulaukęs savo gimtadienio. Gauta daug sveikinimų ir linkėjimų sulaukti 100 metų. Ilgiausių metų mūsų Klebonui ir išeivijos didvyriui.

Baltimorės Lietuviai Minės Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktį

Baltimore, Md. — Šios kolonijos lietuviai minės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę vasario 16. Dvidešimt penki metai nuo paskelbimo pasauliui Lietuvos nepriklausomybės daug kas pasikeitė. Mūsų tėvynė pavergta ir pergyvena svetimųjų priespaudą. Mes turime užjausti ir pagelbėti Lietuvos gyventojams atgauti nepriklausomybę ir laisvę. Vasario 16 d. šiais metais yra mums daug svarbesnė už pereitas.

Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba smarkiai ruošiasi tą sukaktį paminėti kuoreikšmingiausiai. Pravestas vajus — surinkta pinigai ir nupirkta Amerikos Raudonajam Kryžiui dovana — ambulansas. Užmokėta $1,601.40. Vasario 14 d. po pietų nuo 1:30 iki 2:30 val. bus atvežtas prie svetainės su parašu — Baltimorės lietuvių dovana. Prašome ateiti ir pamatyti.

Tą dieną turėsime turiningą programą: kalbos, dainos. Kalbės svečiai ir vietiniai kalbėtojai.

Šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčioje 8 val. rytą įvyks šv. mišios pergalės ir taikos intencija. Kviečiami visi dalyvauti.

Vakare, 7 val., Lietuvių svetainėje, 851 Hollins St., įvyks bankietas ir įteikimas ambulanso Amerikos Raudonajam Kryžiui. Turėsime svečių iš Washingtono ir vietinių. Įsigykite tikietus iš anksto. Galima gauti pas tarybos narius ir svetainėje.

Tarybos atstovai, kurie pasidarbavo rinkdami aukas, būtent, Matas Kurelaitis, Vincas Lukosevičius, adv. Nadas Rastenis, Maria Milunaitis, Maria Remeikis, Elzbieta Lazauskas, Marijona Jurkšaitė, Vera Mikusauskas. Dėkojame visiems ir visoms už darbą. Dėkojame draugijoms, klūbams ir pavieniams asmenims už aukas.

Vasario 14 d. prakalbose ir bankiete bus pranešta kiek surinkta, kiek ir kam skirs tuos pinigus. Kviečiame visus dalyvauti.

Vera Mikusauskas,
Sekretorė.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Vytauto Kovos Dėl Suverenumo

(Pradžia 4 pusl.)

padarė katalikų tikėjimo išpažinimą. Greitu laiku visa lietuvių tauta priėmė katalikų tikėjimą, tik žemaičiai atsisakė priimti krikščionybę, bijodami Lenkijos pinklių. (Jie apsikrikštijo apie 1413 m.)

Kryžiuočiai ir toliau rengė karus prieš Lietuvą ir įtikinėjo Europos šalis ir Šv. Tėvą, kad visa Lietuva tebėra stabmeldiška, kad Lietuva drauge su Lenkija susijungsiančios su Rusija ir totoriais ir užkariausiančios visą Europą. Politinė propaganda jau ir anais laikais buvo išvystyta.

Vytautas, Gardino ir Podlesės kunigaikštis, kooperavo su Jogaila, Lenkijos karaliumi ir Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu. Mat, Jogaila pasiliko sau tuos abu titulus. Vytautas, būdamas gabus karys, sėkmingai kariavo su rusų kunigaikščiai ir užėmė Voluinės provincijas. Jogaila, žinodamas Vytauto gabumus, bijojo jam pavesti Voluinės kunigaikštystę, bet, priešingai, pradėjo varžyti Vytauto teises ir šalinti Vytauto gimines iš kunigaikštysčių. Buvo pašalintas Vytauto brolis Tautvila. Tiesa, Vytautas gavo iš Jogailos Lucką. Bet Vytautui negalėjo patikti Jogailos susiartinimas su Lenkija; Vytautas numatė, kad Lenkijos didikai palenks Jogailą Lietuvos išnaudojimui.

Vytautas galvojo, kaip nusikračius Jogailos ir lenkų "globos". Jam pasitaikė gera proga užmegsti draugiškus santykius su Didžiuoju Maskvos Kunigaikščiu Vosylium Dimitrievu, kuris bėgdamas nuo totorių prisiglaudė pas Vytautą Lucke; jis čia susižiedavo su Vytauto dukterim Sofija.

Jogaila, sužinojęs apie Vosyliaus atsilankymą pas Vytautą, dar labiau pradėjo jam nepasitikėti ir imtis visokių represijų prieš Vytautą ir jo gimines. 1389 m. gegužės pabaigoj Jogaila pakvietė Vytautą ir kitus Lietuvos kunigaikščius į Liubliną pasitarti ir kivirčiams pašalinti. Čia Vytautas buvo priverstas duoti ištikimybės priesaiką ne tik karaliui Jogailai, bet ir Skirgailai (Jogailos broliui), Trakų kunigaikščiui. Tokio pažeminimo Vytautas nebegalėjo pakelti ir, slapta susitaręs su jam palankiais Lietuvos kunigaikščiais ir su Maskvos kunigaikščiu, pasikėsino paimti Vilnių ir pasiskelbti Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu. Planai nepasisekė; slaptai pasiųstoji Vytauto kariuomenė Vilniuj buvo suimta; pagalbos iš Maskvos neatėjo.

Kitos išeities Vytautui nebuvo, kaip vėl ieškoti paramos pas kryžiuočius.

Jung. Valstybių inžinieriai, Naujoj Gvinejoj, kur eina smarkios kautynės su japonais, rado reikalą pravesti kelią per akmeninius kalnus, kad uždavus smūgį priešui. Vaizdas parodo tūlos inžinierių grupės darbuotę.

Pas Vytautą buvo du kryžiuočiai belaisviai — Reineck ir Salzbach. Vytautas juodu pasiuntė pas Kryžiuočių Magistrą (1390) sudaryti militarinei sąjungai. Dabar kryžiuočiai skeptiškai pažiūrėjo į Vytauto pasiūlymus ir reikalavo užstato. Vytautas pavedė užstatan savo žmoną Oną, dukterį Sofiją, seserį Ringailę, brolius Tautvilą ir Zigmantą ir daug kunigaikščių. Jie buvo išsiuntinėti į įvairias Prūsijos tvirtoves. Kryžiuočių delegatai Salzbach, Arnold von Bruglen ir Survila (lietuvis kryžiuotis) susitiko su Vytautu prie Hinkien upelio. Čia Vytautas pasižadėjo atnaujinti 1383 metų sutartį ir, be to, sutiko kryžiuočiams atlyginti visas išlaidas, padarytas kovose prieš Jogailą. Kryžiuočiai pažadėjo militarinę pagalbą ir Vytautui pavedė Bartenstein pilį prie Žemaitijos. Iš čia Vytautas pradėjo derybas su žemaičiais. Iš Kaltinėnų, Kražių, Viduklės, Raseinių, Ariogalos ir kitų vietų atkako žemaičių delegacijos pas Vytautą. Daugumas žemaičių vis dar žiūrėjo į Vytautą kaip į ištikimą Perkūno garbintoją, be to, jis juk buvo mylimo Kęstučio sūnus; todėl susitarimas ir žemaičių pagalba kovose buvo užtikrinta.

Apie Vytautą susikoncentravo didelės pajėgos ne vien kryžiuočių, bet ir jiems į pagalbą atvykusių savanorių iš Prancūzijos, Anglijos ir kitų šalių. Rudens metu (1390) Vytautas su didele kariuomene įsiveržė į Lietuvą ir apgulė Vilnių. Čia žuvo Jogailos brolis Gorigaila ir Vytauto brolis Tautvila; paimti Vilniaus nepasisekė. Vytautas grįžo atgal į savo pilį.

Iš Maskvos nuo kunigaikščio Vosyliaus pas Vytautą atvyko delegacija, kad Vytauto duktė Sofija keliautų į Maskvą ištekėti už kunigaikščio. Sofija nuvyko per Dancigą ir Rygą į Maskvą ir 1391 m. sausio 21 d. susituokė su Didžiuoju Maskvos Kunigaikščiu Vosylium. Vytautas, turėdamas galingą sąjungininką Maskvos kunigaikštį, vėl žygiavo 1391 m. rudenį Vilniaus link; po didelių mūšių Vytautas pasitraukė nuo Vilniaus ir apsistojo Ritterswerder pilyje, netoli Kauno. Iš čia jis žygiavo į Gardiną ir sėkmingai paėmė tą miestą. Vytauto planas buvo atgauti visas Lietuvos teritorijas ir padaryti galą lenkų įtakai Lietuvoje. Lietuvoje prieš Jogailos ir Skirgailos valdžią augo didelis nepasitenkinimas. Lenkijos didikai bijojo Maskvos ir kryžiuočių užpuolimo. Todėl Jogaila su Lenkijos didikais 1392 m. suvažiavo į Piatrokovą padėčiai aptarti. Čia jie nutarė Vytautui pasiūlyti Lietuvos valdymą su Didžiojo Lietuvos kunigaikščio titulu.

Prieiti prie Vytauto buvo nelengva. Pasisiūlė Mozūrų kunigaikštis Henrikas, kuris buvo nominuotas Plocko vyskupu, atlikti šią misiją; jis dar nebuvo net kunigas, bet kaip nominuotas vyskupu kryžiuočiams buvo priimtinas. Henrikas, atvykęs pas Vytautą į Ritterswerder, slapta išdėstė Jogailos ir lenkų didikų pasiūlymą. Šioji slapta misija buvo gražiai uždailinta Henriko vestuvėmis su Vytauto seserimi Ringaile; jiedu, matyt, buvo susipažinę Vytautui būnant Mozūruose. Kryžiuočiai Henriko visai neįtarė ir net gausiai dalyvavo vestuvėse.

Vytautas skubiai pradėjo daryti slaptus prisirengimus pereiti į Jogailos pusę. Jis išsiruošė su kariška ekspedicija į Lietuvą; paėmė Medininkus, o kitas savo jėgas pasiuntė Lydos link. Vytautas paprašė Didžiojo Magistro, kad sėkmingesnėms kovoms prisiųstų į jo Ritterswerderio pilį Lietuvos kunigaikščius, kurie sėdėjo pas kryžiuočius. Magistras visus Vytauto gimines - užstatus paleido, išskyrus jo brolį Zigmantą. Vytautas Ritterswerdery iškėlė didelį pokylį ir sukvietė kryžiuočių vadus. Pokylio metu kryžiuočiai buvo suimti, kiti nužudyti; lietuviai sudegino Naujojo Marienburgo, Ritterswerderio ir kitas pilis. Tuo tarpu buvo magistrui pranešta, kad Jogailos kariuomenė žygiuoja į Prūsus pro Gardiną. Taip buvo norėta nukreipti ten kryžiuočius, o pats Vytautas su savo šeima, giminėmis ir kariuomene nužygiavo į Vilnių susijungti su Jogaila, Skirgaila ir kitais savaisiais naujam susitarimui.

Jogaila, Olesnickis, Vilniaus ir Trakų valdovas Skirgaila ir kiti kunigaikščiai susirinko į Astravą 1392 m. rugpiūčio mėnesį. Čia Vytautas buvo paskelbtas Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu ir buvo pavesta jam valdyti Vilnius, Trakai, Gardinas, Brasta ir Luckas. Iškilmingos bažnytinės apeigos buvo atliktos Vilniaus katedroj.

Nuo šio laiko visi Lietuvos kunigaikščiai buvo po Vytauto valdžia, bet Vytauto santykiai su Jogaila vis dar buvo neaiškūs. Vytauto gudri diplomatija dar kartą apvylė kryžiuočius, jie nuo to laiko net nustojo vilties pavergti Lietuvą.

Vytautas, atgavęs Lietuvos suverenumą, visas pajėgas padėjo jos garbei apginti, teritorijai išplėsti į Rytus ir į Pietus iki Juodosios jūros. Jo viešpatavimas per 38 metus Lietuvą padarė galingiausia valstybe Rytų Europoj.

Iš "Studentų Žodis".

Kaliniai Gali Dirbti Kalėjimų Karo Industrijose

Generalis prokuroras Biddle pareiškė, kad federalė valdžia gali legaliai vartoti reikmenis, pagamintus kalinių valstybių kalėjimuose. Šis daug padėtų šalies karo pastangas.

James V. Bennett, federalio Kalėjimų Biuro direktorius, pareiškė, kad apie 100,000 kalinių valstybių kalėjimuose visoje šalyje gali būti pristatyti prie karo gamybos darbų, kurių vertė gali siekti $100,000,000 per metus.

Vienas pavyzdis, kuris įrodo kaip kalėjimų industrija gali būti greitai pakeista į karo produkcijos gamybą, sako direktorius Bennett, yra 39 kalėjimų fabrikai, kurie gamina 50,000,000 metalinių plokštelių automobiliams kas met ir kurie galėtų būti greitai perdirbti produkcijai karo reikmenų, kaip bombų dalių, valgiui dėželių ir įvairių metalinių dalykų.

Jis irgi įrodė, kad daugelis šių kalėjimų turi įrengimus gaminti lengvus bevilnius audeklus, ir nors jie gali pagaminti 30 milijonų mastų per metus laiko, 1941 metais tiktai 8 milijonai mastų buvo valstybės sunaudota. Taipgi, pagal generalinio prokuroro nuomone, apie 22 milijonai mastų bevilnės galima suvartoti uniformoms ir kitiems panašiems dalykams.

Ponas Bennett sako, kad šiuose kalėjimuose kas met galima pagaminti 4,500,000 mastų vilnos, 1,400,000 tuzinų vienetų bevilnės ir vilnonių drabužių, 250,000 porų batų, 5,000,000 svarų muilo, 200,000 galionų dažų, 50,000,000 svarų virvių, kiek truputį mažiau vilnos produktų, odinių dalykų, šluotų, šepečių ir panašiai. Valstybių kalėjimų ūkyse galima užauginti užtektinai vaisių ir daržovių dėl vieno milijono dėžių konservų per metus. Visi šie produktai reikalingi kovoti karui.

FLIS.

Lietuviams Įdomios Sukaktuvių Dienos

(LKFSB) Vasario 1 d. žymus lietuvis veikėjas ir spaudos darbininkas kun. Ign. Česaitis, paskutiniu metu buvęs kariuomenės kapelionu ir gyvenąs Lietuvoje, švenčia 50 m. sukaktį.

— Sunkiame Sibiro ištrėmime švenčia savo 40 metų sukaktį didelis Lietuvos darbo ir vargo žmonių prietelis Jurgis Dagilis. Jis dar vokiečių okupacijos metu Marijampolėje įsteigė slaptą kat. moksleivių kuopelę, buvo steigėju laikraščio "Žemaičių Prietelis", buvo vienas iš steigėjų "Žaibo" spaudos bendrovės, daug dirbo varguomenės šelpime per Šv. Vincento a Paulo draugiją ir per socialinį skyrių Kauno miesto savivaldybėje. Gimęs jisai 1903. II. 2.

— 1933 m. vasario 3 d., taigi prieš 10 metų, yra mirusi lietuvė poetė Liuda Adomavičiūtė.

Lietuvių Kraujo Legijonas

(LKFSB) Čikagos lietuviai minėdami Lietuvos Nepriklausomybės 25 m. sukaktį ir norėdami pareikšti savo atsidavimą Amerikos kariams, kurie pavergtoms tautoms, taigi ir Lietuvai, iškariaus laisvę, organizuotai duos kraujo sužeistiesiems U. S. A. vyrams. Į tą kraujo legioną jau baigia užsirašyti šimtinė lietuvių. Pažymėtina, kad net 20 asmenų duos savo kraujo iš Lietuvių Marijonų Seminarijos Hinsdale, Ill.

Jo Eminencija, Kardinolas O'Connell

tuojau po "Žvaigždės" pirmojo pasirodymo prisiuntė leidėjams laišką, kurio vertimas seka:

Brangus Tėve Aukštikalni:

Yra man didis džiaugsmas siųsti savo palaiminimą ir širdingiausius gerus linkėjimus jums ir visiems, kurie BENDRADARBIAUJA su jumis leidime lietuvių kalba einančio Jėzaus Širdies Pasiuntinio, "Žvaigždės".

Taipgi aš noriu imti šią progą paraginti gerus lietuvius žmones, kad jie BENDRADARBIAUTŲ su Jumis jūsų stengimuose platinti meilę ir pamaldumą link Švenč. Jėzaus Širdies.

Linkėdamas viso gero, aš esu
Širdingai Jūsų,
W. CARD. O'CONNELL,
Abp. Boston.

Skubėkite, tad, užsisakyti "Žvaigždę"! Kaina metams 50 centų. Kas siųs $1.00 gaus didelį, spalvuotą Švenč. Jėzaus Širdies paveikslą. Lai puošia kiekvieną lietuvišką židinį Jėzaus Širdies paveikslas! Nuo sekančio numerio "Žvaigždė" bus padidinta 8 puslapiais. Užsakymams adresas: "Žvaigždė", 488 E. 7th St., So. Boston, Mass.

SKAITYKITE ir PLATINKITE

du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas
Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja $4.00
Pusei metų $2.00
Imant sykį į savaitę metams $2.00
Pusei metų $1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

SPECIALĖ VAIKUČIAMS MALDAKNYGĖ

"Darbininke" dar galima gauti Lietuvoje "Maldos" bendrovės išleistą vaikučiams pritaikintą maldaknygę: "JĖZAU PAS MANE ATEIKI". Šioje maldaknygėje svarbiausi dalykai vaikučiams lengvai suprantamu būdu paaiškinti. O pačios maldos parašytos taip, kad vaikutis jaučia lyg tai jo paties žodžiai būtų --- taip čia viskas vaikučiams suprantama, sava ir aišku.

Šią maldaknygę yra parašęs kun. P. Kirvelaitis, žinomas religinių vadovėlių rašytojas.

Motinos, parūpinkite savo vaikučiams šią knygelę. Ji ir jums pačioms palengvins darbą ir vaikučiai greičiau pamylės maldą. Knygelė nedidelė ,bet maldų turi daug. Imitacijos apdarais 50c. Juodos odos apdarais $1.25.

"Darbininkas"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvių Kalbos

GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS
Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianapolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausta. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėly taikinta mokslą einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu būtų pažymėtas ištarimas. Žodžiu, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu $1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NASHUA, N. H.

Sausio 17 d. įvyko LDS 65 kuopos susirinkimas. Dalyvavo nemažai narių, ir dauguma užsimokėjo mokesnius už organą "Darbininką". Svarstyta apie didesnį veikimą. Atsiklausta narių, kaip patinka organo "Darbininko" turinys. Pasirodė, kad visi užganėdinti ir reiškia "Darbininko" vadovybei padėką.

Keletas narių pareiškė nepasitenkinimą, kad "Darbininko" administracija siunčia Kalendorius kiekvienam nariui ir reikalauja po 25 centus.

Susirinkimas apsvarstęs narių nepasitenkinimą, padarė šioki pareiškimą:

"Darbininko" Kalendoriai yra gražūs ir verti daugiau, kaip 25 centų. Bet ateityje, jei toki Kalendoriai bus spausdinami ir skelbiama, kad nariai gaus dykai, tai kad nebūtų siunčiami kiekvienam nariui atskirai su reikalavimu 25c., bet kad būtų prisiųsti visiems nariams kartu per kuopos raštininką, kuris išdalins nariams ir nariai savanoriai sudarys auką.

PAREIŠKĖ UŽUOJAUTĄ

LDS 65 kp. įvykusiame susirinkime sausio 17 d. š. m. reiškia užuojautą p. Vladui Paulauskui, LDS Garbės nariui ir jo šeimai ir linki greit pasveikti.

Taipgi pareikštas linkėjimas mūsų senam nariui p. Vincui Tamulioniui, kuriam padaryta sunki operacija. Paskirta aukelė lemputei prie Švč. Jėzaus Širdies jo sveikatai.

Nutarta suruošti kortavimo vakarėlį parapijos naudai. Komisija: pp. T. Mitchell'ienė ir Agnietė Gaidienė. Vakarėlis įvyks vasario 4 d.

Išrinkta ta pati valdyba, išskyrus pagelbininkę: pirm. T. Mitchell'ienė; pagelb. A. Zautruvienė; fin. rašt. K. Nadzeika; nutarimų rašt. A. Gaidienė; iždininkas A. Tubinis.

KARO BONŲ VAJUS

Šiomis dienomis įvyko vakaras visų Nashua klūbų ir kitų apylinkės miestų, kad daugiau parduoti karo bonų. Kalbėjo miesto mayoras, kun. dr. A. Bružas, kun. Boise, N. H. valstybės gubernatorius ir karo bonų vajaus pirm. J. F. Carter. Karo bonų kvota $25,000. Sukelta $60,000. Gražiai pasirodė Lietuvių Piliečių klūbas užimdamas antrą vietą. Nashua Country Club pirko už 11 tūkstančių dolerių, o lietuvių klūbas, per kurį pirko daug lietuvių, nes ir kleb. kun. dr. A. Bružas ragino visus pirkti per klūbą, pirko už 9 tūkstančius dolerių. Lietuvių klūbas atstovavo visus lietuvius. Klūbo pirmininku yra p. J. Akulavičius.

DAR VIENAS JAUNUOLIS ĮSTOJO Į KARO AVIACIJĄ

Šiomis dienomis Petras Tamulionis, sūnus Petros ir Antosės Tamulionių, LDS 65 kp. narių, įstojo į Jung. Valstybių karo aviacijos laivyno korpusą. Jaunuolis Petras priklausė prie choro, o nuo pat jaunų dienų tarnavo Šv. mišiose. Linkime jaunuoliui Petrui geriausių sekmių karo tarnyboje.

Vakarienė pagerbti tėvus, kurių sūnūs yra karo tarnyboje, tikrai bus šauni ir iškilminga. Komisijai vadovauja kun. M. Cibulskis. Tikietai sekmingai platinami.

Šiomis dienomis "garnys" aplankė mūsų gerų lietuvių biznierių pp. Aleksandro ir Julijonos (Gaidytės) Mizarų namus ir paliko jiem gražią dukrelę. Motina ir dukrelė yra Dr. C. Umpos priežiūroje ir jaučiasi geroje sveikatoje. Sveikiname! *Dzūkelis.*

Infliacija yra priešas, kurio tu negali matyti. Nugalėk ją Karo Bonų sutaupomis.

Albert R. Barker
Pirmiau—Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padaro ne dirbtinas akis.
397 MAIN ST. Tel. 6-1944
WORCESTER, MASS.
275 Main St., Webster, Mass.

William J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

TINKAMI SCENAI VEIKALAI

DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygelėje tilpsta trys veikalai: "GERMANA", 2 aktai. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys, "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupė. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minia, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBUKLAI", 4 aktų drama. Dalyvauja 21 moteris. Šios knygutės kaina ..... 35c.

ESUMAS 3 dramos d., "Gims Tautos Genius". Parašė Kun. Leonas Vaičekauskas ..... 15c.

GYLIUKINGAS VYRAS, 2 aktų komedija ir CICILIKAS, monologas. Sutaisė J. Tarvydas. Komedijoje dalyvauja 9 asmenys, 6 vyrai ir 3 moterys. Kaina ..... 15c.

APSIRIKIMŲ KOMEDIJA — Atsitikimas iš Amerikoniško Gyvenimo. Parašė H. Sienkievič... 20c.

UBAGŲ BEI ELGETŲ GUDRUMAS, 3 veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. Dalyvauja 12 asmenų, 8 vyrai ir 4 moteris. Kaina 25c.

UBAGŲ AKADEMIJA ir UBAGŲ BALIUS, vienoje knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijų Juozukas. Ubagų Akademijoje dalyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagų Baliuje dalyvauja 5 poros ubagų ir kiti trys asmenys. Kaina ..... 30c.

VAIKŲ TEATRAI. Tilpsta trys veikalėliai: "Ištyrsime paskui", "Antanukas Naślaitis" ir "Mėginimas". Kaina ..... 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LAWRENCE, MASS.

Šios kolonijos lietuviai šiais metais vasario 21 d. ypatingu būdu minės Lietuvos Nepriklausomybės Dieną. Federacijos skyrius uoliai veikia, kad tos iškilmės sutelktų visus lietuvius į patrijotingą darbą ir pasiaukojimą.

Pamaldoms pakvietė specialį pamokslininką, asmenyje kun. dr. A. Bružą, M. S.

Po pietų, svetainėje prakalboms turės visą eilę garbingų asmenų, įžymių valdininkų. Parapijos choras išpildys muzikalę dalį.

Ta proga bus pardavinėjama U. S. Karo Bonai, platinama katalikiškoji spauda ir tiesiama ranka kenčiančiai Lietuvai. vai.

NORWOOD, MASS.

Lietuvių Katalikių Moterų draugijos valdyba 1943 m.: Pirm. I. Tvaskienė; vice-pirm. M. Balutienė; prot. rašt. B. Adomaitienė; fin. rašt. E. Novikienė; ižd. M. Cvilikienė. Kasos globėjos: J. Babilienė, U. Navickienė ir D. Jasionienė. Direktorės: L. Smelstorienė, R. Karnilienė ir A. Smilgienė. Atstovės į Federaciją: J. Babilienė ir U. Navickienė. Tvarkdarė — P. Jablonskienė.

Ši valdyba išrinkta sausio 13 d. š. m. metiniame susirinkime.

Moterų Sąjungos 27 kp. susirinkimas įvyks vasario 8 d., o ne vasario 1 d. Prašome įsitėmyti permainas dienos.

Susirinkimas įvyks parapijos svetainėje St. James Ave., 7:30 val. vakare. *Valdyba.*

Sausio 22 d. sugrįžo pas savo tėvelius technikas viršila Juozas Rukštelis iš Kalifornijos. Viršila Juozas yra sūnus pp. Petro ir Julės Rukštelių, gyv. 39 Austin St. Paviešėjęs pas tėvelius viršila Juozas grįš atgal į karo tarnybą vasario 1 d. Kitas brolis yra kur nors užjūryj.

Kiek laiko atgal išvyko karo tarnybon p. Juozas Kudirka, pp. Prano ir S. Kudirkų, gyv. 31 Franklin St. Linkime geriausių sekmių.

p. Stasė Smilgytė, gyv. Tremont St., ruošiasi į vedybinį gyvenimą. Vasario 14 d. š. m. priims Moterystės Sakramentą Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje su So. Bostoniečiu, p. Jonu P. Navicku.

Pereitą sekmadienį dalyvavo Lietuvių Katalikų Susivienymo apskričio suvažiavime, So. Bostone, net 6 atstovai, tarp kurių p. V. J. Kudirka, apskričio pirmininkas.

Sausio 26 d. kleb. kun. S. P. Kneižis dalyvavo Kunigų Vienybės provincijos susirinkime, Bostone.

Sausio 24 d. p. M. Aidukonienė, gyv. Savin Ave., pasidavė ligoninėn, Norwoode, kur jai sausio 25 d. padarė operaciją. Lai Dievas grąžina p. Aidukonienei sveikatą.

Sausio 25 d. p. U. Pazniokienė, gyv. Heaton Ave., pasidavė egzaminacijai Norwoodo ligoninėje. Jis sirgo per kelias savaites namuose, tačiau gydytojai negalėjo nustatyti ligos.

p. O. Stelmokienė sveiksta; p. Vaitkienė, gyv. Fairview Rd., tebeserga; p. A. Kudirkienė, gyv. Franklin St., taipgi sveiksta. Yra ir daugiau ligonių, tik jų nepadavė.

Pasimelskime už visus ligonius.

January 1st Sale -- Sausio Mėnesio Išpardavimas

I. J. FOX didžiausioje moteriškų kailinių krautuvėje dabar eina didelis JANUARY 1-st Išpardavimas. Šiame išpardavime galite gauti kailinius nupigintomis kainomis, o jų pasirinkimas labai didelis ir platus. Moterys ir merginos, pasinaudokite šio Sausio mėnesio Išpardavimu. Įvestuokite savo uždirbtus pinigus į kailinius, nes tai yra geriausias ir geriausiai apmokantis investmentas.

Jei turite senus ir nudėvėtus kailinius, nevilkėkite jais, bet atneškite juos į I. J. FOX krautuvę, išmainyti į naujus. Už senus kailinius duosime gerą nuolaidą. Kailinius galite pirkti su mažu įmokėjimu, o likusį balansą mokėti taip, kaip Jums parankiausia.

Atėjusios į krautuvę reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas Bernardas Koraitis, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas.

Jis primieruos ir pritaikins Jums kailinius pagal Jūsų skonį ir figūrą. Be to, pirkdamos kailinius per Bernardą Koraitį gausite dar 10% nuolaidos. Nelaukite ilgai, ateikite į mūs krautuvę šiandien!

I. J. FOX INC.
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

Sausio 22 d., vakare, parapijos svetainėje įvyko lietuvių susirinkimas, kuriame sudarytas Karo Bonų komitetas. Valdybon išrinkta šie: pirm. adv. Benjaminas Sykes; vice-pirm. J. Pečiulis; rašt. Ona Pazniokaitė; rašt. pagelb. P. Kručas; ižd. A. Mickūnas, vaistininkas, Balch Pharmacy savininkas.

Balch Pharmacy, 1140 Washington St., lietuviai gali pirkti Karo bonus, stampas, paduoti vardus tų, kurie jau pirko Karo bonus.

Sekmadienį, sausio 31 d., 8 val. rytą Sodalietės bendrai priims Šv. Komuniją.

CAMBRIDGE, MASS.

KORTAVIMO VAKARAS

Penktadienį, sausio 29 d. 7 v. vakare parapijos svetainėje, įvyksta kortavimo vakaras, kurį rengia Cambridge Federacijos 16 skyrius. Rengėjai kviečia visus dalyvauti, užtikrindami laimėtojams gražių dovanų. Dalyvaudami šiame Federacijos skyriaus parengime, paremsime šį gražų Federacijos skyriaus užsimojimą, būtent: apmokėti visų Cambridge katalikiškų organizacijų duokles Federacijai. Gražus tikslas ir tikrai vertas paremti, už tai dalyvaukime visi.

KRIKŠTAS

Sekmadienį, sausio 17 d. pakrikštytas p.p. Samalių sūnus, vardais — Richard-Kazys. Krikšto tėvais buvo J. Samalis ir p-lė K. Strazdaitė.

Sausio 17 d. N. P. bažnyčioje apsivedė viršyla Pranas Gedžius su p-le Margaret Hemenway. Mūsų Pranas po vestuvių išvyko atgal tarnybon, sveikiname ir, linkime jaunavedžiams linksmaus gyvenimo.

Šiomis dienomis Bostone ir visuose aplinkiniuose miestuose, eina pilnu tempu, 'the Greater Boston United War Relief Fund' vajus. Už tai ,jei kas atsilankys į jūsų namus, prašydami aukų šiuo vardu ir turėdami tikrus įrodimus, kad jie dirba šio vajaus naudai, būkite duosnūs sulig išgalės. Bet žinoma, reikia pasisaugoti tokių, kurie šio vajaus vardu nori pasipinigauti savo naudai. Už tai reikalaukite iš visų atsilankiusių tikrų įrodymų, kad jie yra šio vajaus darbo nariais.

Šiomis dienomis, po sunkios operacijos grįžo iš ligoninės p. P. Mikalauskienė. p. Mikalauskienė sveiksta namuose. Linkime greitos sveikatos.

Šiomis dienomis gautas laiškas į Cambridžių iš Pacifico karo zonos, nuo kario Antano Pociaus. Antanas rašo, "Kalėdas praleidau neblogiausiai, per dieną dirbau, vakare turėjome puikią kalakutų vakarienę, bet ne taip kaip namuose, bet visgi dvasioje jautėme, kad švenčiame Kalėdas. Siuntinį gavau kaip tik Kalėdoms, mieliausia dovana buvo, tai džiovintos dešros ,kurių teko mano būriui visiems po vieną kąsnį, kaipo didžiausį gardumyną. Esu ačiū Dievui sveikas, tai nesirūpinkite manimi".

Karys A. Pocius yra Brocktonietis, jo brolis Jurgis taipgi tarnauja Amerikos karo laivyne. Minėtų karių tėveliai pp. A. O. Pociai gyvena Brocktone ir, yra ilgamečiai "Darbininko" skaitytojai. Jų trečias sūnus Alfonsas, Bostoniškiams yra gerai žinomas, tai buvęs "Darbininko" administratorius.

Linkime kariams Pociams, laimingiausios kloties. *A. D.*

ŠYPSENOS

Ligonis: — Prašau man patarti, kokiu laiku valgyti pusryčius, kada pietus, kada vakarienę, kad būčiau sveikesnis?

Gydytojas: — Jei tamsta esi turtingas, tai valgyk kada tik nori, o jei esi vargšas, tai valgyk kada turi.

Jurgis: — Vakar Papliauška man sakė, kad jis tave nutvėrė už apikaklės ir išmetė iš grįčios.

Kazys: — Netiesa! Kaip jis galėjo mane nutverti už apikaklės, kad aš vakar buvau be apikaklės, vienmarškinis.

Šeimininkė: — Matai, visą rytą tu ieškojai savo kojinių, o štai jos įmestos į paplavų kibirą.

Tarnaitė: — Užtat be reikalo tamsta mane bari ir vadini betvarke. Aš taip viską sutvarkau, kad niekas pas mane nepražūva. Štai ir kojinės atsirado.

Gydytojas: — Oi, kiek aš turiu vargo su ligoniu Abraičiu. Jau treti metai aš jį gydau visai veltui ir iš paskutiniosios stengiuosi, kad tik jis nenumirtų.

Gydytojo draugas: — Turbūt, jis tamstai giminė, kad taip rūpiniesi jo sveikata?

Gydytojas: — Ne giminė, bet jis man skolingas penkis tūkstančius litų. Jei jis numirtų, iš ko aš išieškosiu skolą?..

ŠEIMININKIŲ DĖMESIUI

Jei nori būti gera šeimininkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėčkas, kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik $1.00. Su prisiuntimu --- $1.10. Užsakymus su money orderiu siųskite:
366 W. Broadway, So. Boston, Mass

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.
Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniutė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierius mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 Crescent Avenue
Telephone COLumbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market
P. Baltrušiūnas - p. Klinga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston

"DARBININKO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKAMŲ KNYGŲ ---

ABC Pradžiamokslis - elementorius, 40 pusl. Kaina.. 30c.

DIEVO MOTINOS APSIREIŠKIMAS ant Kalno La Salette, vertė kun. Ig. A. Abromaitis, 65 pusl. Kaina ..... 25c.

DR. VINCO PIETARIO RAŠTAI. Tomas III, kietais apdarais, 267 pusl. Kaina ..... 50c.

GĖLIŲ PINTINĖLĖ, graži apysaka, 96 pusl. Kaina.. 20c.

TRUMPAS KATEKIZMAS, vadovėlis pradžios mokykloms ir pirmai vaikų išpažinčiai. Parengė Kun. J. B. Končius, S.T.D. Kaina ..... 20c.

KATEKIZMĖLIS — Pirma Išpažintis. Sutaisė Kun. P. Juškaitis. Kaina ..... 15c.

NOVENA prie Šv. Pranciškaus Asyžiečio. Vertė K. Kaina ..... 15c.

NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina .... 20c.

NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos Kaina ..... 15c.

NOVENA už sielas skaistykloje. Kaina ..... 20c.

TRYS KELEIVIAI, krikščionis, žydas ir turkas. Graži apysaka. Kaina ..... 25c.

PIETŲ AMERIKOJE, kelionės įspūdžiai. Parašė Kun. J. Paškauskas. Kaina ..... 25c.

PLANETOS IR ŽVAIGŽDĖS, parašė Gerutis, 87 pusl. Kaina ..... 20c.

SPARNUOTI LIETUVIAI — Darius ir Girėnas. Parašė kap. P. Jurgėla, gerais apdarais. Kaina $1.60

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS. Čia rasite daugybę įvairių valgiams gaminti receptų. Kaina su prisiuntimu $1.10

Su užsakymais kreipkitės ---
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Sausio 26 d., mirė trumpai sirgęs miesto ligoninėje, Juozapas Navickas, 28 metų, gyv. 9 Raven St., Dorchester, Mass. Jis gimęs Roxbury. Krikštytas Šv. Petro par. bažnyčioje, So. Bostone. Augęs Dorchestery. Paliko motiną Oną, du broliu ir dvi seseri. Laidojamas sausio 29 d., 9 v. r., iš Šv. Petro par. bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose. Melskimės už mirusius.

★ Ketvirtadienį, sausio 20 š. m., šiltoj šeimyniškoj glūdumoj, kukliai paminėjo savo vedybinio gyvenimo 20 metų sukaktį legijonieriai ponai Juozas ir Paulina Slažai, gyv. 8th So. Boston, Mass. Jie augina dukterį Emuly, kuri priklauso prie Šv. Petro par. Merginų Sodalicijos ir L. Vyčių, ir sūnų Juozą, kuris yra 17 Algirdo kp. vyčių narys. Malonu priminti, kad ponia Paulina net du kartu yra aukavusi savo kraujo Amerikos Raud. Kryžiui, kad padėjus sužeistiems Dėdės Samo sūnums ir dukroms. Šia proga sveikiname sukaktuvininkus ir linkime ilgiausių metų! *Artimas.*

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS
Tel. SOUth Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12 nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val dieną (pagal sutartį)

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8

Sou. 4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 East Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadieniais Nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare
Seredomis:—
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.

Tel. SOU 2712
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas
Specialybė—Akių, Vidurių ligų, Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-Ray Aparatą.
Pritaiko Akinius
Val. nuo 2—4 ir 7—8
534 Broadway
So. Boston, Mass.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

WASHINGTON DEPOT, CONN.

PARSIDUODA kriaučių šapa geroje vietoje. Dėl kriaučiaus yra pirmos klasos mašinos: Siuvama mašina ir Hoffmans prosijimui mašina, yra extra prosas ir kiti visi reikalingi dalykai kriaučiui. Čia yra labai gera proga bizniui, nes aplinkui kiti 5 miestukai neturi kriaučiaus — visi kreipiasi į mūsų šapą, taigi darbo yra daugiau kaip galima padaryti. Pardavimo priežastis — savininkas labai pavojingai serga. Norėdami pasinaudoti šia gera proga, rašykite E. J. Krikščiun, Washington Depot, Conn. Tel. Washington 2041.
(15-15)

Vizituojančios slaugės atlieka narsaus kareivio pareigas namų fronte, teikdamos viltį ir sveikatą vaikams, kaip šis, kuris yra gydomas nuo vaikų paralyžiaus. Kaip vaikai namų fronte, taip ir vyrai kovos fronte gaus naudą iš jūsų aukų, kurias jūs duodate Didžiojo Bostono Suvienytam Karo Fondui.

Lietuvis Advokatas Bostono Teisių Departmente

Sausio 18 d. Bostono miesto mayoras Tobin vėl paskyrė adv. Joną J. Grigalių į Bostono miesto teisių departmentą patarėjo asistentu. Šis paskyrimas yra jau antras iš eilės. Jis yra buvęs Bostono teisių departmente, tik kada jis buvo paskirtas atlikti svarbias pareigas Boston Housing Authority, tai jis turėjo atsisakyti iš teisių departmento.

Pirmiau adv. Jonas J. Grigalius, būdamas teisių departmente, tvarkydavo ir patikrindavo nuosavybių dokumentus (titles), o dabar skirtas sudaryti ir peržiūrėti kontraktus, kurie yra daromi miesto valdžios.

Mayoras Tobin tikrai nepadarė klaidos vėl paskirdamas adv. Joną J. Grigalių į Bostono miesto teisių departmentą, nes adv. Jonas yra ne tik gabus advokatas, bet ir įžymus visuomenininkas. Jis yra Lietuvių Piliečių draugijos ir klūbo pirmininkas, L. Vyčių organizacijos kuopos valdybos narys, nuoširdus "Darbininko" ir Darbininkų Radio programos rėmėjas.

Sveikiname adv. J. J. Grigalių ir linkime geriausių sekmių!

Sunkiai Serga Bernatavičius

p. Juozas Bernatavičius, 60 m. amžiaus, gyv. W. Second St., So. Boston, sunkiai serga Bostono miesto ligoninėje. Gali būti, kad gydytojai turės nupiauti jam koją ar kojas, kurias jis nušalo laike pastarųjų šalčių. Ligonis Juozas Bernatavičius pageidauja, kad kas nors iš lietuvių jį aplankytų. Jis randasi Dowling Building, South 2.

Melskimės už ligonius.

Pirk Defense Bonds ir Stamps! Remk šios šalies apsigynimą!

Vl. Paulauskas Sveiksta

Trečiadienį, sausio 27 d. "Darbininko" redakcijoj lankėsi p. Vytautas Paulauskas, sūnus p. Vinco Paulausko, LDS Garbės Nario, kuris pergyvena skaudžią nelaimę ir dabar tebėra ligoninėje. Jaunuolis Vytautas dėkoja visiems savo tėvelio ir visos Paulauskų šeimos vardu už pareikštas užuojautas.

Kaip jau žinoma, dirbtuvėje, kurioje dirbo p. Vladas Paulauskas, kilo gaisras. Besigelbėdamas iš ugnies, p. Vladas Paulauskas turėjo šokti nuo trečio aukščio į gatvę. Jis pergyvena trečio laipsnio apdegimą ir pavojingą sužeidimą. Tačiau, ačiū Dievui, yra viltis, kad p. Vladas Paulauskas pasveiks ir galės vėl darbuotis.

Jaunuolis Vytautas Paulauskas, kuris šiais metais užbaigia aukštesnę mokyklą, pareiškė, kad "iki šiol aš buvau kiek apsileidęs lietuviškame veikime, bet dabar dirbsiu, kiek pajėgsiu, kad nors dalinai užpildyčiau savo tėvelio vietą". Tą pareiškimą jis padarė labai nuoširdžiai. Galima pasidžiaugti, kad Vytautas stoja į LDS organizacijos ir bendrai lietuvių visuomenės darbą. Yra labai interesuotas Lietuva ir jos nepriklausomybe.

Lai Dievas stiprina p. Vladą Paulauską sveikatoje ir laiko jo visą šeimą Savo malonėje.

LANKĖSI

★ Pirmadienį, sausio 25 d., š. m., atsilankė "Darbininke" ponia Ona Višniauskienė, gyv. Story St., So. Bostone, ir pareiškė norą likti LDS nare. Užsiprenumeravo laikraštį "Darbininką", kurį per ilgus metus skaičiusi ir apsidžiaugė, kad ji laikraštį turinti kaipo savo vienintelį geriausią draugą.

Šia proga malonu priminti, kad p. Ona Višniauskienė paliko našle su dviem vaikais prieš keliolika metų. Ji dirbdama sunkiai naktimis ir kur tik galėdama augino savo mažyčius, be jokios pašalinės labdarybės. Ir išaugo tie jos sūnūs į vyrus. Štai ir šis didysis karas pareikalavo iš jos jų abiejų ir ji juos su skaudančia motiniška širdimi palaimino, kad ir jie prisidėtų prie šios šalies pergalės. Vienas jos sūnus Jonas Višniauskas tarnauja Aviacijoj, dabar randasi Floridoj, gi antras yra Laivyne ir yra radio operatorius. Jis yra arti namų—Wintrop, Mass.

P-nia Ona tikisi, kad laimingai karui užsibaigus ji vėl susilauks sūnelių sveikų ir pasitarnavusių Dėdės Samo ir mūsų brangios tėvynės Lietuvos labui.

Trečiadienį, sausio 27 d. lankėsi "Darbininko" redakcijoj Dr. J. Naujokaitis, kuris apie 3 ir pusė metų kaip atvykęs iš Lietuvos ir gyvenęs Bostone, Worcester, New Yorke, o per pastaruosius metus buvo Kentucky ir Indiana valstybėse, kur praktikavo ligoninėse.

Dr. J. Naujokaitis, aplankęs pažįstamus ir gimines Bostone ir Worcestery, vyksta į New Yorką praktikuoti ligoninėje.

Linkime Dr. Naujokaičiui geriausių sekmių Dėdės Samo žemėje.

SVEIKINAME

New Haven, Conn. — Sausio 22 d. š. m. pp. Kazys ir Alena Vilniškiai, gyv. Sockett Point Rd., susilaukė dukrelės, kuri yra pirmoji šeimos narė. Motina ir dukrelė yra New Haven ligoninėje ir geroje sveikatoje.

Sveikiname pp. Vilniškius ir linkime Dievo palaimos! *Rap.*

LIETUVIS KARYS GAVO LEITENANTO LAIPSNĮ

Šiomis dienomis karys Antanas Žilinskas, kuris nuo pereitų metų yra karo tarnyboje, užbaigė mokslus Iowa valstybėje ir gavo antrojo leitenanto laipsnį. Jo brolis Juozas jau trys metai yra karo tarnyboje, o kitas brolis Jurgis yra J. V. laivyne. Trijų brolių karių tėveliai Juozas ir Marijona Žilinskai gyvena 629 E. Sixth St., So. Bostone. Jie dar turi namuose sūnų Julių ir dukteris Marijoną ir Ceciliją.

Sveikiname leitenantą Antaną ir jo brolius karius ir linkime geriausių sekmių karo tarnyboje! *Rap.*

★ Visokie gudragalviai sugalvoja labai keistų dalykų, iš kurių dažnai nėra jokios naudos. Neseniai vienas Čekoslovakijos pilietis išrado ypatingą stiklą, kuris nedūžta, nelūžta ir netrūksta. Iš to stiklo galima esą pagaminti plonus siūlus ir išausti puikius kaklaraiščius įvairiausių spalvų. Stikliniai kaklaraiščiai esą labai lengvai nuplaunami ir nereikia jų prosyti. Bet, matyti, kažko dar jiems trūksta, kad niekas nenori pradėti juos gaminti. Buvo pradėti gaminti moteriški baliniai stikliniai bateliai. Tiesa, gatvėje tokiais bateliais negalima vaikščioti, nes jie nelankstūs ir labai vargina kojas. Bet madas besivaikančios damos buvo jų įsigijusios. Žinoma, tas įvyko prieš įšaldymą tų reikmenų darymo, be kurių galima apseiti.

NOVENOS

NOVENA prie Šv. Pranciškaus Asyžiečio. Kaina .... 15c.
NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina .... 20c.
NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos. Kaina .... 15c.
NOVENA už Sielas Skaistykloje. Kaina .... 20c.
NOVENA Stebuklingojo Medalikėlio Dievo Motinos Garbei. Kaina 15c.

DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Darbininko Kalendoriai Patinka

★ "Darbininko" administracija kiekvieną dieną gauna daug laiškų su padėka už šių metų sieninius kalendorius. Štai jų keletas:

★ **Jonas Mickevičius** iš Brooklyn, N. Y. rašo: "Šiais metais Tamstų kalendoriaus negavau, bet kiek girdžiu nuo žmonių, kad jis yra labai gražus ir įdomus. Pereitais metais buvote prisiuntę, kuriuo džiaugėmės per visus metus. Siunčiu kalendoriaus fondui $1.00 ir prašau jį prisiųsti.

"Skaitau "Darbininką" nuo 1916 m. ir esu LDS narys. "Darbininkas" mūsų namuose yra mylimiausias svečias — jo laukiame su dideliu įsiilgimu, nes jis atneša ir pasako visas žinias kas dedasi pasaulyje. Patarčiau, kad nesirastų nei vieno namo, kuriame nebūtų "Darbininko". Skaitykite jį visi".

★ Trečiadienį lankėsi seni ir nuoširdūs "Darbininko" skaitytojai ir rėmėjai pp. Potenbergai su savo vienatiniu sūnumi, kuris tarnauja U. S. kariuomenėje inžinierių batalijone ir yra saržantas. Jie atsilankymo proga dėkojo už kalendorių ir jo fondan aukojo $1.00.

★ **B. Martunas** iš Terryville, Conn. rašo: "Ačiū už sieninį kalendorių. Tai gražus ir meniškai atspausdintas, kuris puošia mūsų namus. Siunčiu $1.00 lėšų padengimui".

Taipgi sekantieji "Darbininko" prieteliai prisiuntė kalendoriaus fondui:

P. Baltutis, Sufield, Conn.	1.00
Z. Bagočienė, Phila. Pa.	1.00
A. Janušonis, So. Boston, Mass.	1.00
T. Tamošiūnas, So. Boston, Mass.	1.00
M. Grigaitis, Detroit, Mich.	1.00
A. Rabokas, Bridgeport, Conn.	1.00
M. Rusas, Pt. Wash. L. I. N. Y.	1.00
Mrs. Kauneckis, Waterbury, Conn.	1.00
J. Petrauskas, So. Boston, Mass.	1.00
J. Kalainikas, Elizabeth, N. J.	1.00
B. Sarapas, Worcester, Mass.	1.00
Jonas Kudrevičius, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. N. Zlansky, Baltimore, Md.	1.00
O. Andrulionis, Phila. Pa.	1.00
J. Slepaitis, Easton, Pa.	1.00
V. Blazdžiūnas, Waterbury, Conn.	1.00
T. Zaveckienė, New Britain, Conn.	1.00
V. Vaznis, New Britain, Conn.	1.00
J. Zaltauskas, Whately, Mass.	1.00
K. Masiulienė, So. Boston, Mass.	$1.00
O. Marcinkienė, So. Boston, Mass.	1.00
J. Švagždys, So. Boston, Mass.	1.00
M. Barauskienė, Phila., Pa.	1.00
Mrs. M. Kirslys, Worcester, Mass.	.50
N. Parcauskas, Dorchester, Mass.	1.00
Mrs. M. Kermil, Lawrence, Mass.	.50
J. Mockevičius, Baltimore, Md.	1.00
G. Mencevičienė, Worcester, Mass.	1.00
A. Jasinskas, Athol, Mass.	.50
J. Lukosevičius, Gardner, Mass.	.50
F. Jankauskas, Cambridge, Mass.	1.00
J. Karoter, New Britain, Conn.	1.00
U. Vickus, Chicago, Ill.	2.00
Mrs. Saudvitienė, Chicago, Ill.	1.00
J. Cibauskas, Chicago, Ill.	1.00
A. Jocienė, So. Boston, Mass.	1.00
S. Kacinskas, Elizabeth, N. J.	1.00
J. Wasilunas, Norwood, Mass.	1.00
J. Šaukminienė, Lawrence, Mass.	1.00
K. Zokas, Phila, Pa.	.50
F. Sukadolskas, Hartford, Conn.	1.00
A. Antanaitis, Luzerne, Pa.	1.00
Sofija Jegelevičiūtė, Bristol, Conn.	2.00
S. Kacinskas, Elizabeth, N. J.	.50
F. Korchak, So. Boston, Mass.	1.00
J. Vižynis, Manchester, N. H.	1.00
J. Olkavičienė, Malnchester, N. H.	1.00
O. Kindurienė, Manchester, N. H.	1.00
V. Zaremba, Manlchester, N. H.	1.00
O. Gillis, Manchester, N. H.	1.00
A. Steckis, Manchester, N. H.	1.00
Alex Kikutis, Manchester, N. H.	.50
M. Vizgilienė, Phila. Pa.	1.00
A. Rakauskas, Dorchester, Mass.	1.00
A. Brasinskienė, Phila. Pa.	1.00
V. Kirvelevičienė, Elizabeth, N. J.	2.00
St. Zakas, Woburn, Mass.	1.00
J. Tamošiūnas, Hartford, Conn.	1.00
V. Kirvelevičienė, Elizabeth, N. J.	1.50
A. Saveikis, So. Boston, Mass.	.50
M. Tamulis, Keene, N. H.	.50
V. Pevenski, Wilkes-Barre, Pa.	1.00
K. Supranavičius, Dorchester, Mass.	1.00
J. Navitsky, Fairfield, Co nn.	1.00
A. Naudžiūnienė, So. Boston, Mass.	.50
K. Venčius, Lawrence, Mass.	1.00
P. Janunas, Cambridge, Mass.	1.00

Visiems Rėmėjams ir aukotojams nuoširdžiai dėkojame už paramą ir aukas.

For VICTORY
BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

★ Sekmadienį, sausio 17, Britai antru kartu bombardavo Berliną. Tūlas karo korespondentas sako, kad keturių tonų didumo bombos kai pradėjo kelti iš miego Berlino gyventojus, tai, sako jis, — nei jokiu būdu nebūčiau norėjęs būti anos sostinės piliečiu tą momentą. Bombos sprogdamos griovė didžiulius pastatus į kairę ir dešinę. Per tris šimtus bomberių paleido galybę įvairių bombų ir Berlinas paliko liepsnose. Ugnies liežuvių šešėliai buvo matytis per šimtus mylių.

★ Britai sudavė smarkų smūgį ir Romeliui Libijoj, kur Romelio armija pasitraukė 40 mylių atgal.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

Telephone SO BOSTON 1058
Bay View Motor Service
STUDEBAKER
Automobilių ir Trokų Agentūra
Taisome visokių išdirbysčių automobilius. Taisymo ir demonstravimo vieta
1 Hamlin St., ir E. 8th St.
SOUTH BOSTON, MASS
Joe Kapočiūnas ir Peter Trečioka Savininkai

Bronis Kontrim
CONSTABLE
Real Estate & Insurance
JUSTICE OF THE PEACE
598 E. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 1761
Res. 120 Marine Road
Tel. SOUth Boston 2483
COAL-COKE-OIL

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.

MOVERS—
Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 West Broadway
So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway.
SO. BOSTON. MASS
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave
Tel COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 25 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

New Britain, Conn. — Pereitą sekmadienį įvyko Federacijos skyriaus susirinkimas, kuriame plačiai kalbėta apie Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą. Nutarta šią sukaktį minėti iškilmingai. Dėl geresnių sekmių Federacijos skyriaus valdyba įgaliota pasitarti su L. G. vietinio skyriaus valdyba, kad bendrai surengti paminėjimą.

Šiais metais vasario 16 d. sueina 25 metai, kaip Lietuva pasiskelbė pasauliui nepriklausoma ir laisva. Kilus karui, Lietuva tapo pavergta ir jos nepriklausomybė užgniaužta, lietuviai išblaškyti Sovietų Rusijos Sibire ir Vokietijos gilumoje. Išblaškytiems lietuviams reikalinga skubi pagalba. Mes, laisvėje gyvenanti lietuviai turime eiti savo broliams į pagalbą. Mes turime gelbėti mūsų šalies vyriausybei ir mūsų vyriausiam vadui Prezidentui Rooseveltui, kuris nepripažino Lietuvos okupantams, laimėti pergalę. Suvienytom Tautom laimėjus pergalę, ir mūsų senajai tėvynei bus grąžinta nepriklausomybė ir laisvė. Taip yra užtikrinęs mūsų šalies vadas Prezidentas Rooseveltas.

Lietuviai, būkime vieningi kovoje už pergalę ir Lietuvos nepriklausomybę.

BLOGAS ORAS

Pereitą savaitę mūsų apylinkėje buvo didelis šaltis. Šeštadienį buvo kiek šilčiau ir pradėjo lyti. Gatvės ir keliai buvo apdengti ledu. Pavojus buvo važiuoti ir eiti. Daug žmonių sužeista. Tarpe sužeistųjų yra p. E. Sinkevičienė. Ji randasi ligoninėje. p. O. Jenienė, ilgametė Šv. Onos draugijos pirmininkė, randasi namuose, gydytojo priežiūroje, nes trūkęs rankos kaulas. Daug žmonių serga slogomis. Visiems ligoniams linkime pasveikti.

ALIEJAUS TRŪKUMAS KURUI

Trūkstant aliejaus kurui, šiame mieste pirmadieniais visos krautuvės būna uždarytos; kinas ir teatrai uždaromi vieną dieną į savaitę, taip pat ir gėrimų įstaigos uždaromos po vieną dieną į savaitę.

WPA pastatytuose ir alieju apšildomuose namuose pereitą savaitę per 24 valandas buvo be šilumos.

Nors karo metas, bet piktos valios žmonių skaičius padidėjo. Kasdien anglų kalba laikraščiuose telpa žinių apie įvairias piktadarybes.

Šiomis dienomis eina tyrinėjimas vieno jauno policininko, kuris kaltinamas apdraskyme jaunos lietuvaitės merginos. Policininkas prašalintas iš vietos ir laukia teismo sprendimo.

T.M.

WATERBURY, CONN.

Sausio 31 d. įvyks tėvų ir savųjų karių tarnyboje draugijos susirinkimas. Būtų malonu, kad tame susirinkime gausiai dalyvautų ir prisidėtų prie minėtos draugijos. Pereitą susirinkimą prisirašė 50 naujų narių. Kaip žinoma, iš mūsų kolonijos yra virš 400 lietuvių jaunuolių karo tarnyboje. Todėl ši organizacija turėtų būti labai skaitlinga.

Draugijos užprašytos už mūsų kareivius šv. mišios įvyks sausio 31 d. 10 val. rytą Šv. Juozapo lietuvių par. bažnyčioje, o po pietų, 3 val. susirinkimas. Kviečiame visus dalyvauti šv. mišiose ir susirinkime.

Sausio 10 d. įvyko Lietuvių Demokratų moterų klūbo susirinkimas, kuris buvo gausus dalyviais ir nutarimais. Valdyba ir komisijos išdavė raportus. Klūbas daug veikia demokratų partijoj ir remia jos reikalus. Daug darbavosi, kad lietuviai užsiregistruotų balsuoti. Išrinkta p. Jogeliūtė, kad naujiems lietuviams piliečiams pagelbėtų įvairiuose reikaluose.

Klūbo valdybon išrinktos šios: pirm. M. E. Zailskienė; vice-pirm. M. Mitchell ir A. Balanda; rašt. O. Valunaitė ir K. Jogeliūtė; ižd. U. Morkienė. Radio bei skelbimais rūpinsis M. Laskey.

Susirinkimų žiemos metu nebus. Sekantis susirinkimas įvyks gegužės mėn. ir card party.

Už a. a. mayorą V. A. Scully sukalbėta malda ir užprašyta šv. mišios, kurios įvyko sausio 24 d. Vargonais grojo ir solo giedojo "Ave Maria" komp. A. Aleksis. Taipgi giedojo duetas p. S. Sapranienė ir p. Ortlieb (Zelonytė). Šv. mišias atnašavo kun. dr. Bogušas. Visiems Moterų klūbas taria ačiū, o mirusio mayoro vėlei lai būna amžina ramybė.

Korespondentė.

Remk šios šalies apsigynimą! Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Jungtinių Valstybių Laivyno kadetai, kaipo dalį savo mankštos, atlieka ir kitą lygiagrečiai naudingą darbą, būtent: iškelia iš po gatvės cemento, gatvekarių plieno bėgius, kurie pridėti prie plieno laužo, padidins plieno kiekį. Kaip žinoma iš plieno padaroma įvairios karo reikalams reikmenys. Tas vaizdas nutrauktas, Athens, Ga.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

MOUNT CARMEL, PA.

PRIMICIJANTAS

Kunigas Stanislovas T. Laurinaitis, 1943 m. sausio 24 d., atnašavo savo pirmasias iškilmingas šventas mišias, Šv. Kryžiaus par. bažnyčioje, Mt. Carmel, Pa. Į kunigus įšventino Jo Ekscelencija Jurgis L. Leech, D. D. Šv. Kyriliaus ir Metodijaus koplyčioje, Danville, Pa., sausio 23 d.

Primicijantas yra sūnus a.a. Leono ir Stanislavos Laurinaičių, 321 S .Poplar St., Mt. Carmel, Pa. Nors jau abu tėveliai yra mirę, visgi jųjų katalikiškas auklėjimas, ta įberta Dievo meilės sėkla jauno Stanislovo jautrioj širdy gražiai išaugo ir davė gausingą vaisių.

Šis jaunas darbininkas Kristaus vynuogyne mokslo pagrindą pirmiausia įgyjo savo parapijinėje Šv. Kazimiero Seselių vedamoje mokykloje. Čia pasimokinęs — baigęs tuoj įstojo į Mt. St. Mary's kolegiją, Baltimore, Md. Laikui bėgant jaunas studentas, jausdamas pašaukimą, pradeda kunigystės mokslus Šv. Karoliaus Seminarijoje, Overbrook, Phila., Pa. Čia per septynis metus, besiruošdamas savo pasirinktam atsakomingam darbui, jis stropiai ir nenuilstamai darbavosi. Jo gražus būdas, kantrumas ir kiti asmeniški ypatumai patraukė prie savęs daugybę draugų - prietelių, netik iš seminaristų, bet ir profesorių.

Nežiūrint to, kad tarp kitataučių seminarijoje mokinosi, jis niekad nepamiršo, kad jis yra lietuvis! Tad ir su kitais ten lietuviais studentais, kur tik radęs atliekamą valandėlę, jis pavartodavo lietuviško mokslo tikslams, netik žodžiu, bet ir plunksna. Seminarijoje lietuvių kalbos profesorius jau nekartą yra pažymėjęs jį, kaipo ateities pamokslininką, "kuris moka visiems suprantama paprasčiausia, iš gilios širdies paeinančia kalba kalbėti ir patraukti klausytojus". Taipgi jis buvo energingas narys seminarijos lietuviškose organizacijose, — Dainos Chore, Lietuvių Studentų Klūbe. Pastaroje draugystėje per du metu ėjo iždininko pareigas.

Melskimės visi, kad jauno kunigo Laurinaičio kilnios širdies troškimas kuopuikiausiai išsipildytų, būtent: padėti išganyti kuodaugiausiai nemirtingų sielų. Štai Kunigo amatas bei pasiuntinybė. Sveikiname ir linkime jam gausios Dievo palaimos.

Raulas.

ELIZABETH, N. J.

Sausio 30 d., 7 val. vakare Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos naudai rengiamas metinis parengimas "Laisvės" Bendrovės svetainėje. Bus gera orkestra šokiams, užkandžiai ir kiti malonumai. Parapijos klebonas ir komitetas kviečia skaitlingai į šį parengimą atsilankyti.

Rap.

Kareiviams, Jūreiviams Ir Marinams Atmintinė Dovanėlė

Labai daug mūsų jaunų vyrų išvyko į Dėdės Samo tarnybą, kurie išsiilgę laukia nuo savo namiškių, giminių ir draugų bent kokios dovanėlės, kuri suteiktų jiems džiaugsmą. Tinkamiausia kariuomenėje, laivyne ar marinuose tarnaujantiems, tai mažytė specialiai jiems paruošta maldaknygė, rožančius, Kristaus Širdies ir Šv. Kristapo medalikėliai. Tas viskas sudėta į specialį ridikiulį-pocketbook. Kaina tik $1.10 su prisiuntimu.

KITA DOVANA: mažytė maldaknygė, puikus kryželis, Šv. Jėzaus Širdies ir Šv. Kristapo medalikėliai, taipgi sudėti į mažytį ridikiulį. Kaina su prisiuntimu tik 60c. Užsakymus siųskite "Darbininkui", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GIRARDVILLE, PA.

Šįmet sukanka man lygiai 10 metų kaip klebonauju Šv. Vincento parapijoj. Parapijiečiai, įvertindami mano sunkią bet sekmingą darbuotę Lietuvių Tautai, visuomenei ir Bažnyčiai, surengė man labai šaunią vakarienę sekmadienį, sausio 17 d., kad pagerbus mane. Aš, rodos, nebuvau vertas tokios aukštos pagarbos, nes dirbau visuomet ramiai ir kukliai, mažai kas žino ką aš esu padaręs. Tačiau toks buvo noras mano gerų parapijiečių ir mano prietelių.

Ryte 10:30 val. susirinko pilna erdvi bažnyčia žmonių ir prietelių, kad galėtų sykiu su manim dalyvauti iškilmingose šv. mišiose, padėkuoti Dievui už suteiktas malones ir palaimą šiai gražiai gyvuojančiai parapijai. Altorių išpuošė labai majestotiškai Seselės Jėzaus Nukryžiuotojo iš Elmhurst, kurios čia mokytojauja jau 4 metai parapijinėje mokykloje. Man asistavo Kun. Dr. K. Gečys, Kun. S. Norbutas ir Kun. A. Neverauskas. Labai vaizdžiai ir gražiai pasakė tai iškilmei pritaikintą pamokslą Kun. Dr. K. Gečys. Mūsų parapijos choras gražia ir harmoninga meliodija, vadovaujant prof. L. Soriui, giedojo naujas mišias. Pirmą kartą, parapijos vaikučių dovanotą man gražią Seselių pasiūtą ir ranka nupieštą kapą, dėvėjau. Ši vaikučių auka tai bus man ilgai atmintina.

Vakare 7 val. parapijos auditoriume, įspūdingai papuoštoj Amerikos vėliavomis, susirinko apie 500 mano gerų parapijiečių ir prietelių, kaip Kunigų, taip ir pasaulionių žmonių, kad galėtų mane pagerbti. Pirmininkas p. J. Kasakaitis pakvietė Kun. P. Česną, vieną iš vyriausių šioj apylinkėj kunigų, kad atkalbėtų maldą.

Prasidėjo vakarienė, visų veidai buvo kupini linksmumo, kad šios iškilmės pasisekė visokeriopai. Kun. A. Neverauskas buvo vakaro vedėjum. Jis trumpai pabriežė mano nuopelnus, po tam pristatė Kun. S. Norbutą pasakyti prakalbėlę. Jis trumpai, bet įspūdingai kalbėjo apie mano darbus. Antras kalbėtojas buvo p. S. Gegužis iš Mahanoy City, kuris labai gyvai kalbėjo apie Lietuvos ateitį. Trečias kalbėtojas buvo advokatas Cletus Kilker, žymus miestelio kalbėtojas. Jis gražiai apibudino mano nuveiktus darbus. Parapijiečiai įteikė man labai gražų auksinį kieliką, kuris man bus geriausia atmintis. Choras protarpiais harmoningai ir įspūdingai padainavo. Vienu žodžiu šios iškilmės praėjo labai man maloniai. Todėl būtų labai nemandagu, jei aš viešai nepadėkočiau komitetui už parengimą šių iškilmių, mano asistentui kun. A. Nevaruskui už jo triūsą, geriems parapijiečiams už gražų kieliką, už jų gražų duosnumą ne tik šiose iškilmėse, bet man klebonaujant čia per 10 metų, vaikučiams už gražią kapą, Seselėms už labai gražią man parodytą širdį, už jų triūsą ir man parodytą palankumą. Gerb. Kunigams už dalyvavimą iškilmėse ir suteiktą man dovaną. Gerb. Motinai Bonaventūrai iš Elmhurst, Pa., kad ji ypatiškai atvyko mane pagerbti ir dalyvavo šv. mišiose, už jos gražią dovanėlę. Ačiū tariu visiems dalyviams, kurie teikėsi mane pagerbti savo atsilankymu į minėtas iškilmes. Seselėms Jėzaus Nukryžiuotojo, kurios negalėjo dalyvauti, bet iš visų parapijų, kur jos mokytojauja, teikėsi mane pasveikinti laiškučiu. Ačiū ir tiems, kurie nedalyvavo, bet laiškais bei telegramomis sveikino. Aš negalėsiu ir niekad nesugebėsiu visiems tinkamai atsilyginti už visus man suteiktus malonumus. Melsiuosiu visuomet, kad gerasis Dievulis teiktųsi jus visus palaiminti ir už tai atlyginti, pasilieku

Kun. M. F. Daumantas,
Klebonas.

Iš L.D.S. Veikimo

LDS 97-tos Kuopos Susirinkimas

Lowell, Mass. — Sekmadienį, sausio 31, tuojau po Mišparų 4 val. p. p., pobažnytinėj svetainėje ant Rogers St. Prašome visų narių skaitlingai dalyvauti ir užsimokėti už organą "Darbininką". Taip-gi turėsime ir kitų svarbių reikalų.

Tamas Versiackas, Sekr.

LDS 108-tos Kuopos Susirinkimas

Worcester, Mass. — Sekmadienį, Vasario - Feb. 7, tuojau po sumos, Aušros Vartų par. svetainėje įvyks susirinkimas; prašome visų narių skaitlingai dalyvauti. Kadangi didžiumos mūsų kuopos narių mokestis už organą— "Darbininką" baigėsi gruodžio 31, 1942 m., taigi, prašome šiame susirinkime užsimokėti savo duokles. Taipgi turėsime ir kitų svarbių reikalų.

Juozas Glavickas, Sekr.

LDS 1-mos Kuopos Susirinkimas

Įvyks sekmadienį, sausio 31, š. m., 2 val. po pietų, "Darbininko" salėje, So. Bostone. Nariai kviečiami dalyvauti.

Valdyba.

Triumfas

Nuo Krašto iki Krašto!
Visur Rūkytojai
Pasisuka į

Old Gold

CIGARETTES

MAŽIAUSIA GERKLĖ-ERZINANČIŲ KOKYBIŲ TARS AND RESINS

MAŽIAUSIA NIKOTINO

Kaip parodyta bepartyviškų nepriklausomų tyrinėjimų 7 vadovaujančių, rūšių cigaretų, padarytų Reader's Digest.

Reader's Digest nebando iškelti Old Gold pardavimą, ar pabrėžti viršenybę vieną ar kitą iš 7 rūšių cigaretų. Dėlto, pirmiau ir po išduoto raporto — daugelis tūkstančių rūkytojų pasuko į Old Gold, turėdami smagumą iš pridėtų nepalyginamai brangių tabako Latakia lapų.

P. Lorillard Company—Established 1760

Prašom trumpinti pasikalbėjimus

Brief

ŠIANDIE TELEFONO LAIDAI YRA REIKALINGI

KARO REIKALAMS

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Klausykitės TELEFONO VALANDOS
Pirmadieniais 9 p. m. per N.B.C. Stotį.